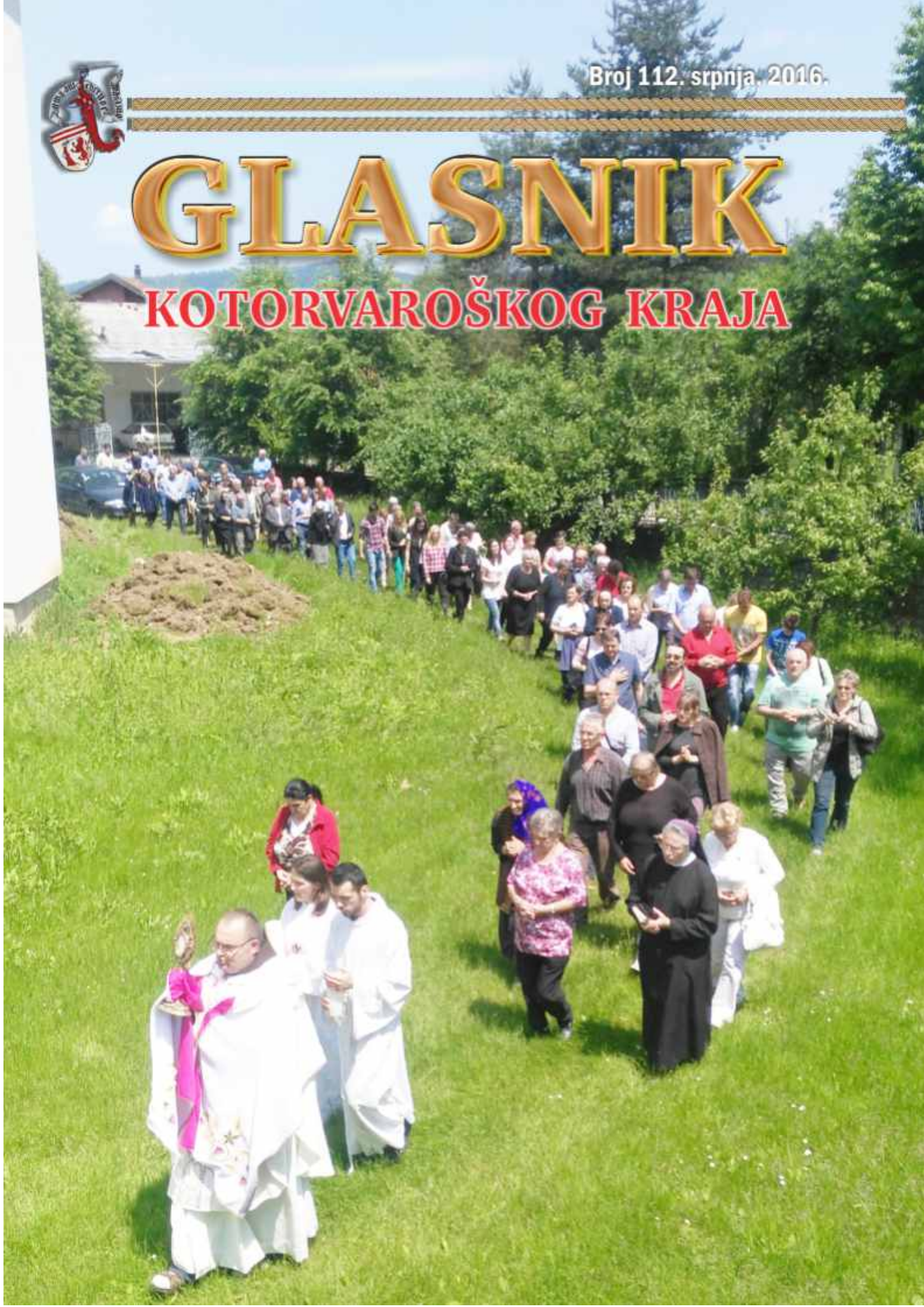

Broj 112. srpnja, 2016.

GLASNIK

KOTORVAROŠKOG KRAJA

Dragi čitatelji.

Poštovani čitatelji ovoga našega „Glasnika kotorvaroškog kraja“ želio bih s vama podijeliti nekoliko misli. Sedam godina službe kotorvaroškog župnika uistinu je prošlo tako brzo. Teško bi bilo dati puni osvrt na to proteklo vrijeme, stoga se neću ni truditi sad sve to iznositi. Vjerujem da će za to biti vremena u nekom od sljedećih Glasnika. Mislim da će me izlazak ovoga broja zateći na novoj dužnosti – gvardijana našega Franjevačkog samostana sv. Luke i župnika župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Jajcu.

Zahvaljujem svima koji nas pomažu, materijalno i na bilo koji drugi način. Zahvaljujem svim suradnicima na bilo kojem planu. Molim vas koji ste posebno angažirani u akcijama pomaganja drugima – nemojte se umoriti makar vas ponekad pratila i ogovaranja. Koga ne prate.... Ja osobno molim za oprostaj ako sam nekoga na bilo koji način povrijedio tijekom ovih sedam godina svoje župničke službe. Bog mi je svjedok da nije bilo namjerno. Posebno vam preporučam naš Glasnik. On je mjesto gdje se možemo susretati – u prošlosti, sadašnjosti, radosti i žalosti, stvarnosti i mašti itd.

Apeliram na one koji Glasnik primaju poštom da budu malo odgovorniji u materijalnom sudjelovanju. Samo poštarina za glasnik koji ide izvan Bosne i Hercegovine bude oko 4.50KM (2.30Eur). Ja ovom prigodom posebno zahvaljujem svima koji su podupirali naš Glasnik materijalno ali i svojim prilozima. Želim da još dugo izlazi i nadam se da ću nadalje i preko njega biti nazočan u najljepšem kraju na svijetu – našem kotorvaroškom kraju.

Neka vas sve blagoslovi dragi Bog!!!

fra Anto Šimunović

Izdavač:

*Župni ured Rođenja B. D. M.
78220 Kotor Varoš
Tel./fax: 051 785 050
E-mail: mladi-kotorvaros@blic.net
www. kotorvaroskadolina.com*

Redakcija: *Viktorija Barišić,
Luca Koroman, fra Anto
Šimunović, fra Petar Karajica,
fra Marko Bandalò, fra Stipo
Karajica, fra Stipo Marčinković*

Glavni urednik:
Fra Anto Šimunović

Tehnička obrada:
Viktorija Barišić

Tiraž: *500 primjeraka*
Tiska: *„ART Print“ Banja Luka*
Časopis izlazi dvomjesečno
Primjerak besplatan

Blagoslov polja

U pučkoj pobožnosti našega naroda, koju i dalje podupire Crkva jest i proljetni blagoslov polja. Tako, iako smo u našem rodnom, kotorvaroškom kraju brojčano svedeni na minimum i niže, ipak nismo odustali od ove pobožnosti. I slika mnogih naših polja daleko je od idile blagostanja, mnoga su zarasla u korov, ne obrađuju se, nekadašnje livade su prave šume, ali ipak ... Ipak si ponetko da truda i dođe u rodni kraj. Neki čak kada vide uređeno groblje kažu da to radimo NJIMA, vjerojatno umirujući svoju savjest zbog svoje neangažiranosti

Naravno da tražimo Božji blagoslov za sve – i NAS i NJIH - jer sve drugo daleko je od Krista i kršćanstva.

Tako smo ove godine u blagoslovu polja od 23. travnja do 11. lipnja 2016. molili Božji blagoslov i zaštitu od svakoga zla na našim grobljima kotorvaroške župe: Slatina (Sv. Juraj), Čepak (Sv. Marko), Podbrđe (Sv. Rok), Zabrđe (Spasovo), Baština – Baščina – Petrušića groblje (Sv. Nikola Tavelić), Bilice (Sv. Petar i Pavao), Šibovi – Novo Selo (Sv. Antun Padovanski). U

Vrbanjskoj župi mise blagoslova polja bile su na slijedećim grobljima: Luke (Sv. Marko), Rujevica staro groblje (Spasovo), Postolja (Duhovi), Draguljići (Tjelovo) i Orahova (Sv. Ivan Krstitelj). Od grobaljasokoljske župe, mise blagoslova polja imali smo na groblju u Sokolinama (Sv. Marko), Jakotini (Sv. Ilija) i Postolju jer to groblje dijele s Vrbanjčanima. Na nespomenutim grobljima ove godine nije bilo misa blagoslova polja, što ne

znači da njihovi mještani ne vode brigu o njima. I ona su također uređena i posjećivana od onih koji njima pripadaju. Nadam se da će se dalje u dogovoru sa župnicima na našim grobljima slaviti sv. mise blagoslova i mise za naša pokojne.

To su također i prilike da se i mi susretnemo i međusobno, a naravno, kao zajednice sa Gospodinom Bogom u zajedničkoj molitvi.

Fra Anto Šimunović

Blagoslov polja u Baščini

Blagoslov polja je obred koji se kod nas od starina drži po grobljima tako da svako selo ima svoj blagoslov.

Obično se s blagoslovima počinje na sv. Jurja 23. ili na sv. Marko 25. travnja.

Kod nas je običaj da se u procesiji mole Litanije svih svetih. One se prekidaju na četiri postaje. Na tim postajama svećenik najprije čita Evandjelje, a zatim blagoslivlja narod i polja; križem, jednom svijećom, trima svijećama i blagoslovljenom vodom okrećući se na sve četiri strane svijeta.

Bilo je tako i u subotu 7. svibnja na 'Petrušića groblju'. Skupilo nas se gotovo stotinu, a blagoslovio nas je i misu nam predvodio fra Pero Karajica. Pozvao nas je na više zajedništva, konkretne ljubavi jednih prema drugima i česte susrete u radosti i veselju. Preporučio nam je molitvu za naše pokojne i one koji su danas htjeli biti s nama, ali iz raznih razloga to nisu bili u mogućnosti.

Nakon mise nitko nije 'zvao na užnu', nego smo svi zajedno ostali ispred groblja i u slast pojeli ono što su nam oni koji vode glavnu brigu o ovom groblju za ovu prigodu priredili.

Bogu hvala na lijepom vremenu, domaćinima na gostoprimstvu, a sve one koji će ovo pročitati pozivamo da nam se u slijedećem ovakvom okupljanju svakako pridruže. Bit će nam još ljepše.

Vinko Jelušić

Spasovo

Kao i svake godine na blagdan Uzašašća Isusova – Spasovo na dva naša groblja imamo sv. mise blagoslova polja – Zabrdu i Rujevici. Uz već tradicionalno lijep broj „misara“ na Zabrdskom groblju zadnjih godina se povećava broj „misara“ i na starom

rujevskom groblju što je za pohvalu mještanima i svima koji ga održavaju.

Poslije sv. mise sudionici misnoga slavlja zadržali su se na zajedničkoj „užini“ uz prijateljsko druženje.

Oni koji su bili na Zabrdskom groblju mogli su vidjeti započete radove na uređenju staze od glavne kapije do kapelice koja je sad već urađena. Siguran sam da neće izostati materijalna potpora da se to u potpunosti dovrši.

U poslijepodnevним satima na nogometnom igralištu osnovne škole u Zabrdi održano je natjecanje između Bašćinaca i Zabrdaca u kojoj su ovaj put Zabrdci pobijedili.

Svaka čast svim sudionicima na stvaranju lijepoga ugođaja ovoga lijepoga blagdana.

Nema raja bez rodnoga kraja!

Sveti Leopold Bogdan Mandić

Za zaštitnika naše filijalne crkve u Zabrdi, sv. Leopolda, pripremali smo se trodnevnicom u koju smo uklopili i svibanjsku pobožnost. U ovoj „Godini Božjega Milosrđa“ proslavili smo jednoga od najpoznatijih svećenika, „Rasipnika Božjega Milosrđa“ koji ga je nescbično dijelio svima koji su ga, raskajana srca, tražili u sakramentu pomirenja, svetoj ispovijedi.

Na sami blagdan sv. Leopolda, 12. svibnja 2016. u 11.00 sati svečanu sv. misu predvodio je fra Bono Tomić župnik iz župe Trn kod Banja Luke. Na lijep nam je način predstavio sv. Leopolda, pozivajući nas da se, potaknuti njegovim pozivima, predajemo Božjem milosrđu i oslobadamo od grijeha.

Poslije sv. mise pod stalnom prijetnjom kiše zadržali smo se na zajedničkom ručku i uskoro se radosni razišli svojim kućama. Hvala svima onima koji se brinu da i ova naša crkva bude uredna i čista da u njoj možemo dostojanstveno slaviti Gospodina nedjeljnim sv. misama.

Tijelovo

Znak svetkovine Presvetoga Tijela i krvi Kristove, Tijelova - Brašančeva u cijelome svijetu jesu velike tijelovske procesije. Ova svetkovina se slavi četvrtkom nakon Nedjelje Presvetoga Trojstva ili deveti četvrtak nakon Uskrsa. Uz Veliku Gospu, Svisvete i Božić jedina svetkovina koja dolazi izvan nedjelje (ostalo su blagdani). I mi smo ju proslavili. Poslije pučke sv. mise imali smo i prilagođenu tijelovsku procesiju kod naše župne crkve u Kotor Varošu.

U župi Vrbanjci taj dan bila je sv. misa i blagoslov polja na groblju u Draguljićima, a na vrbanjskom groblju Luke bio je pokop Lucije Piličić (Lucke). Prava slika naše ljudske sudbine. U svome cijelome životu, sa svime što on donosi pripadamo Gospodinu. Upravo to i žele pokazati tijelovske procesije – **sve staviti pod Božju zaštitu.**

Posjet župi

Dana 02.05.2016. godine našu župu su posjetili gđa Blaženka Lukenda, djelatnica Caritasa Banja Luka i gđa Marry Vlaar s mladim volonterima iz Holandije. Gospođa Marry već niz godina, točnije od 2008. preko Caritasa Banja Luka zajedno sa svojim prijateljima pomaže djeci u našim i susjednim župama kroz kumstva, obnavljaju objekte za socijalno ugrožene obitelji i pomažu siromašnima.

Ovaj put obišli su dvije obitelji, jednu u župi Kotor Varoš i obitelj u župi Vrbanjci te su se na licu mjesta mogli uvjeriti u kakvim uvjetima obitelji žive. Tom prilikom su obećali pomoć s kumstvima za djecu. Kroz ove njihove dane koje će provesti u Banjoj Luci obilazeći susjedne župe i gradove moći će se uvjeriti koliko ima siromašnih

obitelji kojima je potrebna pomoć.

Hvala gospođi Marry na ovakvim inicijativama i pomoći koju zbilja pruža najpotrebitijima.

Viki

Sveti Antun Padovanski

Skoro da nema župe ili crkve u Bosni i Hercegovini i šire da u njoj nema neka kapelica, crkvice, barem kip ili drugi prikaz sv. Antuna Padovanskog. Tako je i s našom župom. Crkva u groblju Šibovi – Novo Selo posvećena je sv. Antunu Padovanskom. Tako smo i ove godine na najbližu subotu blagdana sv. Antuna, 11. lipnja, imali blagoslov polja za Šibove i Novo Selo i proslavili sveca svega svijeta, sv. Antuna Padovanskog.

U našoj blizini sv. Antun se slavi kao patron župe u Dobretićima i na Petričevcu. Iako se vrlo malo župljana Dobretića nakon rata vratilo u svoju župu, kao što je slučaj s i mnogim drugim našima župama, u vrijeme oko sv. Ante dobije se idilična slika nekadašnjih proslava sv. Ante. Mnoštvo Dobretićana – Pougarača dođe u rodni kraj „napuniti baterije“ i uteći se u svojim potrebama ali i zahvaliti Gospodinu Bogu po zagovoru ovoga sveca.

Isti je slučaj i sa Petričevcem, Bihaćem, Busovačom, Žepčem, Humcem kao i mnogim drugim mjestima. I svi s nadom u bolje sutra nastavljaju sa svojim životom. Molimo sv. Antuna da nam pomogne naći izgubljeni mir, vjeru i nadu u bolje sutra.

Fra Anto Šimunović

Jedan običan rođendan

Svaki ljudski život je jedna priča, ispričana ili neispričana. Mnoge priče ostanu za stalno neispričane. U svakoj sredini ima osoba pored kojih prođemo a da ih možda i ne primijetimo. O mnogima ne znamo gotovo ništa. Recimo kada im je rođendan. Tako se dogodilo da sam slučajno, dok smo pomagali Mari Stipić da napravi osobnu iskaznicu, saznao da ima rođendan isti dan kada i ja (18. lipnja) Mara već više od dva desetljeća živi sama na Baštini. Tu samoću razbiju joj posjeti dobrih ljudi, mladih uz Božić, ponekih pastira, čak i pokoji lopov koji ide posjeti tuđe drvo mine pokraj njezine kuće. Zahvaljujući Caritasu banjolučke biskupije, jednom tjedno ima i pomoć u kući. Brine se o njoj i rodbina – kada mogu dođu iz Hrvatske i pomognu i materijalno i radom ... Ove godine, saznajući za Marin rođendan, Stipo (Efan) i Mira koji ju redovito posjećuju odlučili su organizirati proslavu Marinog rođendana kod kuće u kojoj ona živi. Saznavši za njezinu želju da se i pred njenom kućom „okrene prase na ražnju“ istu su joj i ispunili. Taj dio posla odradio je Gile, također su se uključili i drugi koji su donijeli ponešto tako da je upriličena prava rođendanska gozba. Tako sam i ja sam iskoristio priliku i imao jednu od ljepših proslava svoga rođendana. Radost na licu naše Mare bio je najljepši dar.

Zato istinski zahvaljujem svima koji su svojom nazočnošću i darom uljepšali ovo slavlje. Tako nam malo treba da drugoga obradujemo.

Fra Anto Šimunović

Prva pričest u kotorvaroškom kraju

Čitajući o proslavama prve pričesti po našim župama i mi, Kotorvarošani s ponosom možemo reći da smo ove godine imali proslavu prve pričesti u našem kraju. Zadnju prvu pričest imali smo u Kotor Varošu (2014.), jer bilo je dvoje prvopričesnika iz Kotor Varoša a jedan iz Vrbanjaca dok smo ove godine proslavu prve pričesti imali u Vrbanjcima jer dvoje prvopričesnika je bilo iz župe Vrbanjci a jedno iz Kotor Varoša.

Fra Marko Bandalo, upravitelj župe Vrbanjci predvodio je sv. misu uz sudjelovanje i kotorvaroškog župnika fra Ante. Vrbanjčani su lijepo uredili svoju crkvu, pjevači su radosno pjesmom uveličali misno slavlje a prvopričesnici su uistinu blistali. Poslije mise dvije obitelji prvopričesnika imali su zajednički objed s rodbinom i prijateljima u obnovljenoj vjeronaučnoj dvorani župe Vrbanjci a jedna, jer im je obiteljska kuća blizu crkve upričili su objed kod svoje kuće. Sve u svemu lijep događaj za župu Vrbanjci i cijeli naš kotorvaroški kraj.

Fra Anto Šimunović

ŽUPA SOKLINE

Župljane Sokolina i Viševica

Poštovani,

Koristimo ovu priliku da još jednom napomenemo sve vlasnike nepokretnosti iz Sokolina i Viševica da je pred Republičkim organom uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove Područna jedinica Kotor Varoš u toku postupak pokrenut po prijedlogu Republike Srpske zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske za potpunu eksproprijaciju nepokretnosti u svrhu izgradnje regionalnog puta R-413 Kotor Varoš – Mitrovići, dionica Sokoline – Živinice. Opći interes za izgradnju regionalnog puta utvrđen je Odlukom Vlade Republike Srpske o utvrđivanju općeg interesa broj: 04/1-012-2-1015/15 od 22.05.2015. godine, a koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj: 42/2015 od 29.05.2015. godine.

Imajući u vidu činjenicu da se većina vlasnika nepokretnosti koja se nalazi u Sokolinama i Viševicama nisu javili u Republički organ uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove PJ Kotor Varoš kako bi ostavili adrese na koje bi se poslali pozivi za sudjelovanje u postupku, organ je za potrebe nastavka postupka eksproprijacije angažirao privremenog zastupnika odvjetnika (advokata) iz Banje Luke koji će zastupati interese stranaka u postupku eksproprijacije do pojavljivanja vlasnika nepokretnosti odnosno njihova punomoćnika.

Još jednom pozivamo sve vlasnike, koji imaju nepokretnosti u Sokolinama i Viševicama da odu do Područne jedinice Kotor Varoš - raniji katastar (ured broj: 6) i informiraju se jesu li njihove nepokretnosti predviđene za eksproprijaciju, kako bi sudjelovali u postupku i za oduzete nepokretnosti dobili novčanu naknadu.

Viktorija

ŽUPA PODMILAČJE

Proslava sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju

U Podmilačju kod Jajca, u četvrtak, 23. lipnja, nakon pokorničkog bogoslužja, u 16 sati počela je dvodnevna proslava rođenja sv. Ivana Krstitelja. Iz drevne crkvice iznesen je kip sv. Ive u procesiji koju su predvodili vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić i gradišćanski biskup Željko Karlović u Austriji Egidije Živković. Potom je misno slavlje predvodio župni vikar Busovače fra Jozo Šarčević.

Središnje koncelebrirano euharistijsko slavlje prvog dana u 18 sati predvodio je kardinal Puljić. Koncelebriralo je tridesetak svećenika, među kojima su bili generalni defintor fra Ivan Sesar, dosadašnji jajački župnik i gvardijan fra Zoran Mandić i novoimenovani fra Anto Šimunović. Ostali svećenici su ispovijedali.

Poslije pozdravnog govora župnika fra Ilije Stipića, Kardinal je blagoslovio vodu s čudotvornog podmilačkog izvora Mrtvalj i njome blagoslovio brojne hodočasnika. Pod misom se osobito molilo za bolesne. Stoga se ova misa u Podmilačju i zove „bolesnička misa“, kao i sutrašnja u 11 sati. Na kraju ovih misa uobičajeno je klanjanje pred Presvetim i blagoslov s Presvetim. Liturgijsko pjevanje na ovim misama predvodili su župni

zborovi Podmilačja, Jajca, Vareša i Uskoplja pod ravnanjem studenta Franjevačke teologije i Muzičke akademije u Sarajevu fra Emanuela Josića i uz harmonijsku pratnju s. Mire Bliznac.

Kardinal Puljić je u propovijedi istaknuo da je sv. Ivo svoj život okončao mučeničkom smrću. Stoga u njega imamo posebno povjerenje. On je bio čovjek pokore i žrtve. Kao dijete od Boga je darovan svojim roditeljima. Svako dijete je dar Božji i Božje stvorenje od začeca. Stoga ga čovjek ni na koji način ne smije ubijati ili uništavati. Biblija govori o djetetu i djeci kao Božjem blagoslovu. To je govor o vrijednosti života. Obitelj je prva i najvažnija škola vjere i morala. U toj školi presudnu ulogu imaju roditelji. Oni su svojoj djeci prvi svjedoci vjere ili nevjere. Vrlo je važno da roditelji svojoj djeci dadnu svoje srce i dušu, svoju ljubav, strpljivost i svoje vrijeme; da s njima razgovaraju o vjeri i da čuju njihove probleme. Ako roditelji budu takvi prema djetetu, ono će od njih naučiti biti takvo prema drugima.

Ivan Krstitelj svojom rukom upire naš pogled na Isusa Krista koji oprašta i oduzima grijehe svijeta. U ovoj Godini Božanskog milosrđa Isus nam očituje

Boga kao Milosrdnog Oca. O tome govori 15. poglavlje Lukina Evanđelja. Stoga bi kršćani trebali biti puni pouzdanja u Boga. Trebali bi dozvoliti da ih Bog vodi u njihovu životu. Naši su preci u najtežim trenucima svog života i života svojih obitelji, kada ni kruha nije bilo i kada im je na razne načine i sam život bio ugrožen, s dubokom vjerom i velikim pouzdanjem u Boga govorili: „Dat će Bog!“ i „Bog će providiti!“. „Neka nam sveti Ivo pomogne da s takvom vjerom i s takvim pouzdanjem u Boga podemo svojim kućama i živimo svoje živote“, zaključio je kardinal Puljić.

Na kraju misnog slavlja sve je pozdravio novi provincijal Provincije Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić. Izrazio je osobitu zahvalnost i radost što je „uzoriti kardinal gospodin Vinko Puljić, odredio da se potpuni oprost u svetoj Godini milosrđa može dobiti, uz sarajevsku katedralu, i u šest drugih crkava Vrhbosanske nadbiskupije, a jedna od njih je svetište sv. Ive u Podmilačju u kojemu su 13. prosinca 2015., na treću nedjelju Došašća, otvorena Vrata milosrđa. Svi oni koji prođu kroz Sveta vrata milosrđa, trebaju moliti i otvoriti srce Božjem milosrđu kako bi postali nositelji milosrđa i djelatnici mira koji je svijetu tako potreban“, rekao je provincijal Marinčić.

Pozdravnu riječ uputio je i biskup gradišćanskih Hrvata Egidije Živković. On je na magistralnoj cesti ispred Podmilačja uočio krajputašku tablu-znak na kojemu piše: „Sveti Ivo Podmilačje“. Za njega je to pravi putokaz te je istaknuo: „Mnogi su ga htjeli uništiti. Ali je puno više onih koji su po ovom znaku došli do zdravlja i iskrene vjere u sebe i svoga Boga. Puno je više onih koji su godinama ovdje dolazili i molili ne pitajući koje su vjere i nacije bratili sestra koji stoje pored mene i svojim usnama na svoj poseban način u molitvi razgovaraju s Bogom. Sv. Ivo je za ovo vrijeme i za Bosnu i Hercegovinu najbolji znak i putokaz kuda nam je i kako nam je ići kroz život. Ovaj znak povezuje ljude, a ne razdvaja, vuče čovjeka naprijed u dobro, a ne vraća ga nazad u zlo, daje optimizam a gasi pesimizam. U Podmilačju svima briše suze, a vraća radost, oslobađa nas bolesti i duše i tijela, a daje nam zdravlje i snagu za život. Kao biskup iz Austrije, iz Gradišća, molim vas da čuvate ovakve znakove i među sobom ne rušite putokaze sigurnoga hoda. Ostanite na putu zajedništva kroz svu svoju različitost koja je Božji dar. Volite svoju zemlju Bosnu i Hercegovinu, čuvajte svoje katoličke i hrvatske korijene, a istovremeno poštujujte i one koji su drukčiji od vas. Udijelio vam dobri Bog mudrost i radost da prepoznate veličinu sv. Ive i čujete njegov glas: „Pripravite put Kristu!“ Neka nam sv. Ivo svima bude putokaz, pomoćnik i zagovornik kod Boga“, rekao je biskup Egidije.

Nakon središnje mise, zvane bolesnička, članovi FRAMA-e iz Busovače, na čelu sa svojim voditeljem fra Jozom Šarčevićem, uz prigodne pjesme, molitve i tekstove, bili su na čelu Križnog puta uz brdo Grabež. Potom su bogoslovi Franjevačke teologije u Sarajevu sa svojim mešтром Danimirom Pezerom izveli molitveni program te ispred vanjskog oltara zapalili ivanjsku vatru. Paljenje ivanjske vatre u Bosni i Hercegovini bio je pradačni običaj koji su komunisti dokinuli poslije Drugog svjetskog rata. Štoviše, oni su ga preuzeli da bi palili vatre uoči svojih „praznika“.

Među nekoliko desetaka tisuća hodočasnika iz Bosne i Hercegovine i cijelog svijeta primijećeno je tridesetak članova Biciklističkog kluba „Sveti

Franjo“ iz Okučana. Vidljivo je bilo i pedesetak članova Udruge „Hodočasnički korak nade“ iz Požege, uglavnom prognanika iz Kotor Varoša u BiH. Oni su do Kotor Varoša došli autobusom, a odatle šezdesetak kilometara pješice do Podmilačja. Druga hodočasnička grupa prognanih Kotorvarošana ove godine je imala 125 članova. U Kotor Varoš svake godine dolaze iz Hrvatske i cijele Europe. U danas potpuno praznoj župi Sokoline, sedam kilometara udaljenoj od Kotor Varoša, hodočasničku misu za obje grupe predvodio je župnik fra Marko Bandalo. Kotorvaroški hodočasnici u putu, uz pjesmu i razgovor, zajedno i individualno mole krunicu, a put križa mole na četrnaest odmorišta gdje planiraju postaviti kamene križeve.

Pješakeći do Podmilačja preko sjevernih obronaka Vlašića, dubokog kanjona rijeke Ugra i planine Ranča, prođu kroz četiri općine: Kotor Varoš, Kneževu, Dobretiću i Jajce.

Na samu svetkovinu sv. Ive brojna ispovijedanja počela su već u 6,30 sati. Poslije mise u 7 sati, onu u 8, 30 predvodio je novi podmilački župnik fra Filip Karadža, rodom iz Jajca.

Središnju hodočasničku misu s molitvama za bolesne predvodio je biskup Živković, a propovijedao provincijal zadarske Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Andrija Bilokapić.

Na početku mise biskup Egidije je rekao: „Došao sam kao gradišćanski Hrvat da s vama molim za pomirenje, mir i milosrđe na ovom prostoru. Došao sam čestitati novom provincijalu Bosne Srebrene fra Jozi Marinčiću i da ga u molitvi preporučimo sv. Ivi, neka mu bude putokaz i pomoćnik u njegovu služenju. Došao sam zahvaliti bosanskim franjevcima što su pratili naše pretke koji su prije 500 godina morali otići u Austriju, Mađarsku ili Slovačku. Ja sam njihov potomak u 18. koljenu. Zahvaljujem što bosanski franjevci i danas rade u mojoj biskupiji, biskupiji gradišćanskih Hrvata.“

Provincijal Bilokapić je u propovijedi istaknuo kako je sv. Ivo bio ispunjen Bogom, Duhom Božjim, Duhom Isusovim. S Isusom se susreo prigodom susreta Elizabete i Marije. Snažno je pozivao ljude da budu

spremni za susret s Isusom kojemu je pripravljaio put. Ivanov poziv stoljećima je odzvanjao po Bosni i Hercegovini, a i danas odzvanja. Hercegbosanski Hrvati prihvaćali su i danas prihvaćaju Ivanov poziv. Kao kod Ivana, i u njima je u povijesnim pustinjama, u patnjama i nevoljama, rastao božanski život. Vjerovali su i uzdali se u Boga. Svijet i Crkva obogaćeni su vjerom bosansko-hercegovačkih Hrvata katolika, koji su tijekom povijesti silom prilika morali napuštati svoj zavičaj. Bosna je natopljena milošću Božjom. Opasni su ljudi pustoga, praznog srca. Jer, pustinja, praznina, uništava sve oko sebe. Pusta, prazna srca, srca bez Boga i Duha Božjega su poput svemirskih „crnih rupa“ koje nemilosrdno usisavaju sve oko sebe. Izazivaju velike nevolje, kao što su ratovi, progonstva i pljačke. Praznina u ljudskim srcima pustošila je Bosnu i Hercegovinu. Pustoš ljudskih srdaca ojadila je bh Hrvate i u ovom ratu. Oni su svoja srca u povijesti punili s Bogom u koga su vjerovali i uzdali se. To im je davalo snagu da prežive i da bogate Crkvu i hrvatski narod i izvan Bosne i Hercegovine. Patnje i nevolje bosansko-hercegovačkih Hrvata u povijesti bile su prevelike. One su im bile poticaj da Boga prihvate u svoja srca i domove, da im on bude uporište i pomoć u životu. Vidio sam jučer i danas vašu vjeru i pokoru, vašu žrtvu; boste noge i klekava koljena. To je prava ljubav prema Crkvi i Bogu. I sv. Ivo i Isus dali su svoje živote za ono što je vrijedno. Ljudi su pitali Ivana što im je činiti. A on je svakome dao odgovor. I mi se pitamo što nam je činiti. Odgovor je uskladiti svoj život sa životom sv. Ive i Isusa Krista. Naše srce treba biti ispunjeno Bogom koji je Ljubav i Milosrđe. Osobito je u Godini milosrđa, u ovom vremenu i na ovim prostorima, važno imati na umu potrebu praštanja“, rekao je provincijal Bilokapić.

Oba dvodnevna središnja misna slavlja sv. Ive prenosilo je osam bosanskohercegovačkih radiopostaja: Herceg Bosne, Livna, Kupresa, Orašja, Posušja, Tomislavgrada, Žepča i Radio Marija. Komentator je bio fra Marijan Karaula.

Podmilačje, 24. lipnja 2016.

Stipo Marčinković

ŽUPA SESVETSKA SOPNICA

Fra Stipi Karajici uručeno priznanje Romske zajednice Hrvatske

U sklopu obilježavanja Svjetskog dana Roma, obilježava se 8. travnja u čast prvog Svjetskog kongresa Roma, održanog 1971. u Londonu. Tim povodom predstavnici Romske zajednice Hrvatske, ove su godine zaslužnim pojedincima i ustanovama svečano uručili priznanja – nagradu, prigodnu Romovnicu, pod sloganom „Svjetska organizacija Roma u borbi protiv diskriminacije, rasizma, nasilja i siromaštva“. Priznanje je ove godine uručeno i fra Stipi Karajici, župnom vikaru zagrebačke župe Sv. Marije Andeoske i voditelju „Kruh sv. Ante“ za Hrvatsku. To veliko priznanje romske zajednice dodijeljeno je fra Stipi koji je, navodi se u obrazloženju, od početka nesebično podupirao romsku populaciju u ostvarivanju njihovih prava kako u Hrvatskoj, tako i šire, te svojim djelovanjem i angažmanom nastojao

posredovati među različitim kulturama i tako pridonositi izgradnji zajedništva i tolerancije, posebno u pogledu borbe protiv diskriminacije, rasizma, nasilja i siromaštva. Predsjednik Svjetske organizacije Roma Toti Dedić je prigodom uručivanja priznanja kazao je: priznanje je pokrenuto jer se uvidjelo da u društvu nedostaje prepoznavanja napora, koje obični ljudi čine u iskoraku prema miroljubivijoj zajednici, odnosima suradnje i solidarnosti. Priznanje su još dobili Zlatko Hasanbegović, ministar kulture RH, Mario Habek, zastupnik Hrvatskog sabora, trener Čiro Blažević, novinar Zoran Šprajc, Hrvatska nogometna reprezentacija katoličkih svećenika, Islamska nogometna selekcija imama, te predstavnici nacionalnih manjina.

B. Jurleta

ŽUPA HVAR

Bogoslovi Franjevačke teologije u Sarajevu nastupili u hvarskoj katedrali

Sedam članova tamburaškog sastava Franjevačke teologije u Sarajevu pohodilo je otok Hvar. U subotu, 7. svibnja, u hvarskoj su katedrali na večernjoj misi, koju je predvodio župnik don Mili Plenković, odsvirali i otpjevali nekoliko uskrsnih pjesama. U nedjelju, 8. svibnja, predvodili su liturgijsko pjevanje na misama u 10.00 i 19.00 sati. Prvu misu predslavio je župnik Plenković, a drugu mladi župnik Velog Grablja i Brusja te župni vikar Hvara don Ivan Jurin. Poslije ovih misa bogoslovi su održali kraće koncerte liturgijskih i neliturgijskih napjeva. Na koncertu nakon večernje mise hvarsko-bračko-viškom biskupu Slobodanu Štambuku otpjevali su pjesmu „Ne klepeći nanulama“. Potom su, na zamolbu biskupa Štambuka, krenuli u habitima i s tamburicama preko Trga sv. Stjepana I., pape i mučenika, i preko rive, prema franjevačkom samostanu, gdje su bili smješteni. Zaustavili su se na nekoliko mjesta svirajući i pjevajući oduševljenim domaćinima i radoznalim turistima. U ponedjeljak, 9. svibnja stigli su u Sućuraj gdje su ih objedom ugostili bosanski franjevci i franjevske koji na otoku Hvaru vode brigu o župama Bogomolje, Gdinj i Sućuraj. U znak zahvalnosti otpjevali su im pjesmu „Panisangelicus – Kruh andeoski“. Zahvalni biskupu Štambuku, don Miliju Plenkoviću i fra Jakovu Jakiju Gregovu u Hvaru, otputovali su u Sarajevo, odakle često odlaze te sviraju i pjevaju po župama Bosne Srebrene i tako potiču mlade da se odluče za duhovna zvanja. To isto čine svojim

nastupima u povodu raznih svečanosti.

U sastavu na Hvaru bili su fra Julijan Madar, fra Darijo Matanović, fra Nikola Matošević, fra Stjepan Lukašević, fra Stjepan Antolović, fra Josip Jazvić i fra Silvio Zlatarević.

Stipo Marčinković

Održan osmi susret raseljenih Kotorvarošana u Zagrebu

Pod pokroviteljstvom Skupštine Grada Zagreba u nedjelju, 3. srpnja ove godine organiziran je osmi susret raseljenih vjernika kotorvaroške doline u samostansko-župnoj crkvi Sv. Marije Andeoske u Sesevskoj Sopnici kod Zagreba. Misno slavlje u prepunoj crkvi predslavio je vlč. Marko Vidović, kotorvarošanin, na službi u Prijedoru, uz suslavlje sopničkog župnika i definitora Bosne Srebrene fra Zdravka Dadića, gvardijana samostana Sv. Ilije proroka fra Bože Lujčića, samostansko-župnog vikara fra Stipe Karajice i trajnog đakona Ivana Markulina.

Raseljeni kotorvarošani iz župa Kotor Varoš, Sokoline i Vrbanjci su se i ove godine, kao i svih dosadašnjih okupili pod geslom „Susresti drage ljude i čuti o rodnom zavičaju“. Misa zahvalnica slavljena je za sve stradale, ubijene, nestale i pokojne iz kotorvaroške doline.

Okupljene je riječima dobrodošlice na početku misnog slavlja pozdravio sopnički župnik fra Zdravko Dadić i izrazio zadovoljstvo što vjernici triju kotorvaroških župa i dalje održavaju svoje godišnje susrete u župi Sesevska Sopnica, povjerenoj na služenje franje-

vcima Bosne Srebrene i koji uz pastoralno-karitativnu skrb, svesrdno podržavaju i potiču zavičajna okupljanja i susrete. Misno slavlje je skladnim pjevanjem i odabirom pučkih liturgijskih pjesama uzveličao mješoviti župni zbor pod ravnanjem Petre Rehak, kao i značajan broj članova župnog pastoralnog i ekonomskog vijeća, OFS-a i Frame, koji su dali svoj doprinos i pomoć i u drugom dijelu programa kotorvaroških susreta u kripti crkve u Sesevskoj Sopnici. Misnom slavlju nazočila je grupa vjernika, prijatelja i članova Hrvatskih katoličkih misija Klagenfurt, Wels i Stuttgart, pristiglih za ovu prigodu kao podrška.

Na kraju cjelokupnog programa predsjednik Udruge kotorvaroških Hrvata Marko Bilobrk i predsjednik Organizacijskog odbora fra Stipo Karajica su pozdravili i zahvalili okupljenim kotorvarošanima i nazočnim vjernicima, posebice iz župe Sesevska Sopnica i okoline, te ih pozvali da i dalje održavaju i ne zaboravljaju veze s rodnim zavičajem. Nakon mise za sve okupljene je upričena okrjepa koju su za ovu

prigodu u kripti crkve organizirali i pomogli Kotorvarošani i njihovi prijatelji. Susret je upotpunjen glazbenim ugodajem u izvedbi Ive Jakovljevića i pratećeg Banda. Misi i osmom susretu raseljenih Kotorvarošana nazočili su i bili brojni gosti i uzvanici; Nada Šikić, ministrica rada i mirovinskog sustava RH, zapovjednik kotorvaroške bojne Zoran Piličić, ujedno i izaslanik predsjednika skupštine Grada Zagreba Andrije Mikulića, Milan Kovač, član predsjedništva HDZ-a, Mijo Crnoja, čelnik izaslanstva Zajednice branitelja „Gojko Šušak“, predstavnici zavičajnih udruga Rame, Jajca, Livna, Posavine, Prstena, kao i predsjednik Vijeća gradske četvrti Sesevete Dražen Markota, član mjesnog odbora Sesevska Sopnica Radoslav Dumančić i zastupnik u Gradskoj skupštini Ante Plazonić.

Osmi susret Hrvata i vjernika iz Kotor Varoša završen je svečanim uručivanjem prigodnih darova zahvalnicamaumjetničkih mapa, autora hrvatskog slikara Josipa Botteri Dina, zaslužnim sponzorima, podupirateljima i organizatorima susreta.

*Tekst & fotografije:
Antonija Lešić*

Pastoralno svećenstvo i duhovna zvanja

DEBELJAKOVIĆ fra Anto – Rođen u Pokrajčiču kod Travnika 13. lipnja 1845, umro u Travniku 13. svibnja 1905. Bio je župnik od svibnja 1883. do svibnja 1884.

KNEŽEVIĆ fra Antun – Rođen u Varcar Vakufu 9. siječnja 1834, umro u Kotor Varošu 22. rujna 1889. Povjesničar i prosvjetno-kulturni radnik. Napisao je poznatu „Krvavu knjigu“ u kojoj je opisao patnje i stradanja našeg naroda u vrijeme turske vladavine. Bio je župnik od lipnja 1886. do rujna 1889. Bio je pokopan na čepačkom groblju, ali su mu kosti 1955. prenesene u Jajce i pohranjene u samostanskoj crkvi.

RADIĆ fra Ivan – Rođen u Kupresu 3. rujna 1841, umro u Jajcu 1. svibnja 1905. Bio župni pomoćnik fra Anti Kneževiću (1886-1889).

OMRČENOVIĆ fra Franjo – Rođen u Travniku 24. kolovoza 1849, umro u Dobretićima 6. lipnja 1895. Bio je župnik od prosinca 1889. do svibnja 1892. Sagradio je župnu crkvu.

MATKOVIĆ fra Ante – Rođen u Gučoj Gori 9. svibnja 1856, gdje je i umro 10. siječnja 1902. kao gvardijan. Bio je župnik od svibnja 1893. do svibnja 1895.

MANDIĆ fra Pavao – Rođen u Polju kod Travnika 17. listopada 1847, umro u Gučoj Gori 4. travnja 1904. Bio župni pomoćnik fra Anti Markoviću (1893.-1895.)

ČORIĆ fra Anto – Rođen u Varcar Vakufu 11. prosinca 1848, umro u Jajcu 16. svibnja 1910. Bio je župnik od svibnja 1895. do travnja 1896. Bavio se poviješću.

ČORIĆ fra Augustin – Rođen u Varcar Vakufu 19. siječnja 1871, gdje je i umro 1. studenog 1897. Napisao životopis Ivana fra Frane Jukića, koji su objelodanili fra Jozo Markušić i Branko Škarica. Bio župni pomoćnik fra Anti Čoriću (1895-1896).

BILANDŽIĆ fra Augustin – Rođen u Jajcu 12. svibnja 1860, umro u Sarajevu 27. srpnja 1910. Sagradio je nedavno porušeni župni stan. Bio je župnik od travnja 1896. do lipnja 1900.

GARIĆ fra Jozo – bio je župnik od lipnja 1900. do svibnja 1901.

NEVISTIĆ Mato fra Stipo – Rođen na Kupresu 13. studenog 1870, umro u Prizrenu 14. studenog 1929. Bio je župnik prvi put od svibnja 1901. do svibnja 1902. i drugi put od srpnja 1912. do kolovoza 1916.

PETROVIĆ fra Srećko – Rođen u Bistrici kod Jajca 6. prosinca 1868, umro u Dobretićima 28. travnja 1907. Bio je župnik od svibnja 1902. do srpnja 1904.

KUDRIĆ fra Alfonz – Rođen u Bosanskoj Gradišci 28. kolovoza 1873, umro na Petrićevcu 21. veljače 1951. Bio je župnik od srpnja 1904. do travnja 1907.

PAVELIĆ fra Jerko – Rođen u Vaganu (Hrvatska) 17. Svibnja 1873, umro u Kotor Varošu 23. prosinca 1913. Pokopan na čepačkom groblju. Bio je župnik od travnja 1907. do svibnja 1908.

TROGRANČIĆ fra Marko – Rođen u Selakovićima kod Fojnice 13. srpnja 1873, umro u Mostaru 18. listopada 1939. Bio je župnik od svibnja 1908. do rujna 1909.

DOLIĆ fra Vladimir – Rođen u Livnu 16. listopada 1853, umro u Jajcu 4. srpnja 1942. Bavio se narodnim liječništvom. Bio je župnik prvi put od rujna 1909. do srpnja 1912. te drugi put od svibnja 1928. do kolovoza 1930.

MARKUŠIĆ fra Josip – Bio je župnik od kolovoza 1916, do lipnja 1919.

JARANOVIĆ fra Jaroslav – Rođen u Jajcu 1. svibnja 1878, gdje je i umro 6. veljače 1960. Bio je župnik od lipnja 1919. do svibnja 1925. Nabavio je crkveno zvono, blagoslovljeno 27. kolovoza 1923. kojemu je kum bio Ilica Šimunović iz Zabrda.

ŠKARICA fra Branko – Rođen u Varcar Vakufu 3. studenog 1883, umro u Sarajevu 1945. Pisao dosta dobre pjesme. Napustio franjevački red i svećeničko zvanje. Bio je župnik od svibnja 1925. do svibnja 1927.

Nastavit će se...

S. Kovačić, Katolici u kotorvaroškom kraju, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1989., str. 156.

Bez čitanja i mišljenja nema dobre propovijedi

Fra Drago, otkud Vi u Jajcu?

Dolazak u Jajce je posljedica moje smjene s mjesta glavnog urednika Svjetla riječi (u lipnju 2013. godine) i niza sankcija koje su potom uslijedile. Provincijal fra Lovro Gavran i tadašnji članovi Uprave provincije su pod prijetnjom izгона iz Franjevačkog reda inzistirali da moram otići iz Sarajeva.

Biste li nam se malo predstavili, malo biografije da čitatelji više saznaju o vama?

Nakon studija teologije na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, otišao sam na poslijediplomski studij u Beč gdje sam doktorirao iz područja praktične teologije na temu medija i katoličkog tiska u Bosni i Hercegovini. Nakon toga sam se ponovno vratio u Sarajevo, bio najprije zamjenik glavnog urednika, a poslije i glavni urednik lista Svjetla riječi. Predavao sam na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Od 2011. godine vodim IMIC – Internacionalni Multireligijski Interkulturalni Centar u Sarajevu. Trenutno sam kapelan (župni vikar) u Jajcu.

Obvezuje li duhovno vodstvo na diskreciju? Smije li se ljudska intima otkrivati i ako duhovno vodstvo nije pod sakramentom svete ispovjedi?

Naravno, duhovno vodstvo, i u sakramentu ispovijedi ali i uopće obavezuje na diskreciju. Steći povjerenje ljudi i zaštititi njihovu intimu je najvažnije u svećeničkom pozivu. U međuljudskim odnosima, pogotovo u naše vrijeme, često je upravo diskrecija najveći problem. Ljudi ne znaju čuvati tajne jedni drugih. Čuvanje tajni ne znači, naravno, sakrivanje i prešućivanje zla koje je netko učinio ili čini, nego zaštitu čovjekove intime. Mnogi ljudi često ne štite ni svoju vlastitu intimu. Ovo je vrijeme bigbrothera u kojem se ljudska intima vulgarizira a međuljudski odnosi banaliziraju. Dovoljno je samo pogledati što sve ljudi objavljuju na društvenim mrežama. Čovjekova intima je sveta i ona se ne smije banalizirati i vulgarizirati.

Mlad ste čovjek, što vi savjetujete mladima, što biste im poručili obzirom da u njima vlada veliko nezadovoljstvo?

Nezahvalno je davati savjete, pogotovo mladim ljudima. To je ponekad čak i opasno, jer ih se tako navikava da sami ne misle. Mladim ljudima treba ostaviti prostor slobode i izbora vlastitog puta, i onda kad se starijima, primjerice njihovim roditeljima, taj put ne sviđa. Pritom, koliko je to moguće, treba ih pratiti u životu i imati razumijevanja za njihove pogreške, promašaje, posrnuća. Nezadovoljstvo mladih je velikim dijelom posljedica kaotičnih odnosa u našem društvu, a dijelom i njihove duhovne lijenosti da sami nešto poduzmu u svome životu. Danas nije nimalo jednostavno biti mlad u Bosni i Hercegovini. Šanse i perspektive za dostojanstven život su vrlo male. Politika je sve obesmyslila i mladi ljudi su taoci loših politika koje ih egzistencijalno ucjenjuju i pretvaraju u svoje stranačke poslušnike. Ali ne mogu svi ni u politiku niti politika svima može pružiti egzistenciju. Zato je puno i nezadovoljstva među mladima i zbog toga su mnogi prisiljeni odlaziti iz ove zemlje. I to im se ne može ni zamjeriti jer mladi ljudi zaslužuju više od ovoga što im se nudi. Zaslužuju bolje obrazovanje, veće šanse za posao i veće mogućnosti za ostvarivanje svojih želja.

Bili ste propovjednik jedne godine na Veliku Gospu u Sokolinama. Kako ste Vi to doživjeli?

Sjećam se da je bilo puno ljudi kao što i inače u Kotor Varošu i Sokolinama u vrijeme Rokova i Velike Gospe bude. Znam da mnogi od tih ljudi više ne žive tu, ali je dobro da bar povremeno navraćaju u svoje zavičaje iz kojih su protjerani i u koje se, iz različitih i najčešće opravdanih razloga ne mogu vratiti. Treba njegovati kontakt sa zavičajem, jer on ostaje neodvojivi dio nas. To je uvijek prilika i da se sretno druge ljude – rodbinu i prijatelje koji su razasuti po svijetu.

Kada ste odlučili postati svećenik, i jeste li ikada posumnjali u svoje zvanje?

Sumnje nužno prate čovjekov život i njegove odluke. Mislim da je dobro da je tako jer nas sumnje potiču da preispitujemo sebe, svoje odluke, svoj život.

Ne treba se plašiti sumnji pa čak ni toga da se promijene životne odluke ako će one unijeti više smisla u naš život. Više se treba plašiti pogrešnih odluka, umišljenosti kako je sve što činimo dobro i kako ništa ne treba mijenjati.

Puno je toga što i u Crkvi treba mijenjati, prije svega postojeći dominantni mentalni sklop onih koji vode Crkvu. Treba pazljivo i ozbiljno oslušivati kako nas drugi vide, poslušati i kritiku i biti spreman na samokritiku.

To je važno za svećenički poziv, jer u suprotnom nam se može dogoditi (i događa se) da se bavimo samo samima sobom, da se pretvaramo u crkvene birokrate koji se međusobno otimaju za

mjesta i pozicije, koji žive u svom začahurenom, nepristupačnom i odbojnom svijetu bez empatije za ljude i svijet u kojem žive. Sumnja je pogotovo važna za vjeru, da si ne bismo umislili kako i o Bogu sve znamo.

Što je, po Vašem mišljenju, važnije za dobru propovijed: više čitati ili više moliti i meditirati Bibliju?

Ne bih to razdvajao, jer je sve od toga što ste nabrojali važno, iako bih ja

naglasak stavio na čitanje. Živimo u vremenu slike i ljudi malo i rijetko čitaju. Čitanje obogaćuje čovjeka, tjera ga da misli. Nažalost, i neki se svećenici čim završe teologiju rastanu s knjigom, čitanjem i mišljenjem. To ljudi primijete upravo u propovijedima. Bez čitanja i mišljenja (meditacije) nema ni dobre propovijedi.

Glasnik kotorvaroškog kraja, što kažete, primjedbe, sugestije ...

Mislim da je dobro i važno da takav list postoji. On je neka vrsta suvremene kronike vašeg kraja i treba ga zadržati i dalje. Naravno, ako postoji mogućnost, bilo bi dobro da se tehnički malo dotjera i sadržajno obogati. Uz vijesti, dobro je imati i priloge koji se tiču povijesti i kulture vašega kraja, ali bilo bi dobro da se u tom listu piše i o drugima – o vašim susjedima muslimanima i pravoslavicima i uopće o svima koji žive na tom prostoru ili su povezani s tim krajem.

Razgovarala Vik

IZ NAŠEG PERA

Noć muzeja - što je to?

Negdje krajem siječnja,obično u noći sa petka na subotu,u Hrvatskoj se događa manifestacija, noć muzeja, koja već postaje tradicionalna. Obično traje od prvih večernjih sati,pa čak do jedan iza pola noći. Vrata svih muzeja, zbirki, ateljea i izložbenih prostora su otvorena za sve posjetitelje besplatno. U većini slučajeva uz stručno vodstvo. Kolone znatiželjnika hodočaste cijelu noć obilazeći njima najzanimljivije. Tu su: obitelji, poznanici ali i pojedinci. Izaberi stil koji ti volja. Pogledaj nešto temeljito i polako. Može i na preskok. Ne stigneš sve obići jer je puno toga ponudeno, podsjeti se nečega što si već vidio ili čuo,zaviri negdje o čemu nemaš pojma. Svagdje ćeš ponešto naučiti. Naučit ćeš cijeniti svoju i tuđu prošlost, prošla stoljeća pa i tisućljeća. Velikani su vukli čovječanstvo naprijed, širili kulturu, školstvo, graditeljstvo. Uljepšavali svijet. Veliki umovi su od Boga dani da otkrivaju božje zakone,ali da ih ne zloupotrebjavaju. Teško je zamisliti današnji svijet bez Nikole Tesle, jednog od najvećih umova, ako ne i najvećeg uma čovječanstva. Dio njegovih izuma se može vidjeti u tehničkom muzeju. Hrvatska bi bila manje vrijedna bez Josipa Juraja Strossmayera, podupiratelja, skupljača, vizionara. Što bi mi bez Ivana Meštrovića,umjetnika u kamenu i drvetu. Da li bi Hvar bio Hvar da ga Grci nisu osnovali i ukrasili prije 24 stoljeća. Zagreb a i šire ne bi bili prepoznatljivi bez djela Hermanna Bollea,protestanta, stranca,koji je ostavio toliki trag. To je muzej na otvorenom. Katedrala, mirogojske arkade i još mnogo toga. Siromašniji bi bio svijet bez Egipta i Kine. Koliki su stvaraoči, zaljubljenici,entuzijasti sve to slagali u muzeje i sve nam ostavili da budemo ponosni ali i da učimo. Gotovo je nezamislivo da jedan čovjek za svoga života sakupi toliko bogatstvo kao Ante Topić Mimara. Treba doći i vidjeti. I diviti se. Slike, skulpture, uporabni predmeti, anđeli, raspela, komode, bjelokost srebrnina. Hvala Ante! Uživao sam.

Nije neophodno, ali mentalno zdravlje se hrani,među ostalim,i posjetom muzejima. Zato je znak noći muzeja, mudra sova. Mudri su ponudili, uz izložbe i kulturno zabavni program. Svirka, pjesma, narodne nošnje, pletenje, štrikanje, vezenje.

U svim gradovima Hrvatske je bilo tako. Polako i sramežljivo ta manifestacija se zavukla i u našu dragu Bosnu i Hercegovinu. Franjevačka Fojnica, Gorica-Livno. Ponosni uvijek nađu načina da pokažu ponos,manje ponosni da nađu izgovor. Hvale vrijedni su tekstovi o našim banjalučkim trapistima u Glasniku. I to je dio prošlosti,dio noći muzeja. Koliko nas je otišlo upoznati trapiste na licu mjesta? Ja nisam.

Ako ne izmislimo nešto svoje, budimo sudionici sljedećih noći muzeja a do tada živi, veseli i ponosni bili.

Vaš Mato

Banjalučki trapisti (25)

Navršilo se 140 godina od dolaska prvih trapista u Delibašino Selo, kod Banjaluke, i 100 godina od smrti osnivača samostana Marija Zvijezda oca Franza Pfannera. Ove godišnjice povod su da opet bude progovoreno o njima i njihovim velikim zaslugama za sveukupni razvoj Banjaluke i njenog kraja. Nažalost, riječ je o zaslugama koje su proteklih desetljeća premalo vrednovane i zaboravljene

Trapisti potekli od reda dominikanaca

O. Fulgencije Oraić, prior Marije Zvijezde, podnosi 31. ožujka (marta) 1946. godine molbu za dobivanje putnih isprava, kako bi mogao otputovati u Francusku na Generalni kapitul (skupštinu) reda, koji je trebao biti održana u svibnju (maju) 1946. godine. Iz Sarajeva je dobio putne isprave i krenuo na put. No, u Trstu su ga zadržale talijanske vlasti, jer nije imao tranzitnu vizu kroz Italiju. Dva tjedna čekao je u Trstu da mu iz Rima stigne viza, a u međuvremenu se kapitul završio. On se po primitku vize uputio prema Rimu, u posjetu jednom subratu, koji je ranije bio redovnik Marije Zvijezde, a sada član Generalne uprave reda. Našao ga je bolesnog i po njegovoj želji otpratio ga u njemački samostan Maria Veen, u kojem su se okupili trapisti iz Marije Zvijezde s opatom Bonaventurum. Put je trajao gotovo dva mjeseca preko Francuske, Belgije i Nizozemske. "Tu sam doznao da je samostan Marija Zvijezda skoro potpuno konfiskovan i nekoji redovnici pozatvarani, pa sam odlučio, da se ne vratim odmah u domovinu, nego da sačekam normalnije prilike", napisat će kasnije. Njegov boravak u inozemstvu produžio se sve do 1963. godine. Odlaskom o. Fulgencija, priora, samostan je ostao bez poglavara. O. Flavijan Grbač imenovan je 1946. godine od opata u egzilu Bonaventure superiorom Marije Zvijezde. O. Flavijan, novi poglavar samostana pokušava se snaći u ovako teškim vremenima. No, očito je da skromnom, starom redovniku nije lako nositi se s "vukovima" koji žele prožderati njegovo malo i uplašeno stado. Tada na scenu stupa mladi trapist O. Anton Artner, njegov zamjenik, koji svim silama nastoji očuvati samostansku zajednicu koja se nalazi pred rasulom. On piše bezbrojne žalbe, predstave, molbe... tadašnjim institucijama

dokazujući kakva se nepravda čini samostanu. Od tada i u desetljećima koja dolaze, ovaj redovnik poznatiji kao o. Anto, bit će nosivi stup opstanka Marije Zvijezde.

Sudjenje "u odsutnosti"

Okružni sud u Banjaluci presudom od 6. travnja (aprila) 1946. godine, br. KO 862/46, osuđuje "u odsutnosti" opata Bonaventuru, o. Bennu Stumpfja, ekonomu samostana, i br. Krescencija Jakobija, poslovođu tiskare, zbog "suradnje s okupatorima", jer su "svoj mlin i tiskaru stavili u službu neprijatelju". Opat Bonaventura i o. Benno osuđeni su na gubitak političkih i pojedinih građanskih prava u trajanju od tri godine, a br. Krescencije u trajanju od jedne godine. Unatoč žalbi, Vrhovni sud u Sarajevu potvrdio je ovu presudu 31. srpnja (jula) 1946. godine. I ovo sudjenje, odnosno presuda, bilo je očito samo priprava za ono što su nove vlasti namijenile Mariji Zvijezdi. Uništenje! Trapisti su neprijatelji, a neprijatelja treba na svaki način zatrti!

Za neprijatelja ne vrijede nikakvi zakoni! Kakva je atmosfera prema trapistima tada stvarana, piše o. Anto u dopisu Komandi banjalučkog v. okruga br. 42/1946, od 4. lipnja (juna) 1946. godine: "Na sam dan agrarne rasprave, 17. travnja (aprila) 1946. godine, ustali su neki od vojske i invalida, sasvim neupućeni u našu istoriju i pravili primjedbe. Od tada se šire glasovi da nas se mora čim prije likvidirati i da mi nemamo nikakvo pravo na vlasništvo." U istom dopisu stoji i ovo: "U vezi s jučerašnjom, odn. prekjucherašnjom kućnom i crkvenom premetačinom načinjen je izvještaj na Pretsjedništvo Vlade i mi još jedanput protestujemo protiv takvog depasiranog i nedostojnog podvaljivanja od strane pojedinaca, napunjenih intolerancijom prema nama monasima. I tražimo odmah intervenciju i zaštitu cij. Naslova, s tim da nas se pušta u nesmetanom posjedu naših ličnih i imovinskih prava, kao punopravne i lojalne građane naše narodne države. Da se podmiere sva naša potraživanja, prema izvještaju na Min. polj. i stočarstva i da se nama i okolnome katoličkom narodu omogući nesmetano obavljanje crkv. obreda i bogoštovlja."

Eksproprijacija i žalba

Eksproprijacionom odlukom Okružne agrarne komisije u Banjaluci od 17. travnja (aprila) 1946. godine Arik br. 99-2-1946, oduzet je od samostana trapista Marija Zvijezda "cjelokupni posjed sa svim živim i mrtvim inventarom i svim postrojenjima u korist države..." Trapisti su na vrijeme uložili žalbu Ministarstvu poljoprivrede i stočarstva, Odjelu za agrarnu reformu i kolonizaciju u Sarajevu. Ministarstvo je donijelo 19. lipnja (juna) 1946. godine rješenje Arik br. 12873/46 u kojem kaže: "Žalba se djelomično uvažava, napadnuta se odluka O. Agr. komisije u toliko preinačuje što se samostanu Marija Zvijezda u Delibašinom selu ostavlja kao vlasništvo crkva, potrebne prostori za stanovanje, odgovarajuća bašta, dvorište uz crkvu i stanove, mašina za proizvodnju sode i sav inventar što uz to spada, a od drugog inventara samo onaj koji je usko vezan za održavanje crkve, stambenih prostorija i bašte. O. Agr. komisija će na licu mjesta utvrditi kojim će kat. čest. odgovarati ostavljeni dio posjeda." Obrazloženje ovog rješenja vrví takvim "genijalnostima", koje bi, da nisu žalosne, bile smiješne: "O. A. komisija ustanovila je da je samostan bio industrijsko preduzeće, pa ga je kod primjene agrarnog zakona kao takvog i tretirala." U nastavku slijedi tumačenje razloga, iz kojih je "očito", da je žalba trapista neutemeljena: "Trapisti su jedan vjerski red Rimokatoličke crkve, čiji članovi, kao i svakog drugog reda, preko dužnosti općih crkvenih zapovijedi žive u trajnoj zajednici, te koji se zavjetom čistoće, siromaštva i poslušnosti obavezuju, da će slijediti evanđeoske zavjete."

Redovi kod trapista

Kako kod postanka redova tako i kod njihovog historijskog razvoja, postojali su, a i danas postoje dvije vrste redova. U prvu vrstu spadaju redovi čiji članovi žive posve jednostavno i strogo, skoro pustinjački, a u drugu koji traže poboljšanje života, bolji život. Historija redova Kat. crkve sa stanovišta održavanja vanjskog, svjetovnog života,

neobično je bogata kako sa mjerama, koje su došle od samih redovnika za izmjenu toga života, tako još više od strane same Svete stolice, a naročito posredovanjem drž. vlasti. Po pravilima redova siromaštvo, kao zavjet redovnika, ne odnosi se samo na članove reda nego i na same redove. Ono se dijeli na visoko, više i najviše siromaštvo. Samostani koji pripadaju redu visokog siromaštva mogu imati samo toliko nekretnina koliko je potrebno za njihovo uzdržavanje; samostani, čiji članovi pripadaju redu višeg siromaštva ne mogu uopšte imati zemlj. posjeda nego samo pokretni imetak, a samostani koji pripadaju redu najvišeg siromaštva, ne mogu imati nikakvog vlasništva. Za nas je važno u koju vrstu samostana spada samostan trapista Marija Zvijezda. Trapisti su potekli od reda DOMINIKANACA. Njihovi samostani spadaju u red onih samostana koji uopšte ne mogu imati nepokretnih dobara. Kad su dominikanci baš zbog nagomilavanja bogatstva počeli odstupati od svojih pravila, izdvojila se od njih jedna grupa članova, koja je htjela da živi uz najstrože održavanje pravila sv. Benedikta, t. zv. cistercienci, a kad su ovi vremenom nagomilali toliko bogatstvo i pored najstrožih zakona samih papa za uspostavu stare strogoće i jednostavnosti života, izdvojila se od njih jedna grupa poznata pod imenom trapista. Prema tome, cilj i zadatak svih redova, a posebno trapiskog reda, jeste puno odricanje spojeno sa vršenjem djela kršć. ljubavi blišnjega... Ove činjenice najbolje pokazuju koliko se samostan držao položenog zavjeta siromaštva i koliko je njihov rad izišao izvan granica njihove osnovne dužnosti i njihovog osnovnog cilja: Zavjet siromaštva pretvorio se je u zavjet obogaćivanja, zavjet nagomilavanja kapitala i to najprije u vidu nagomilavanja zemlj. posjeda, a kasnije u vidu podizanja industrije. Takvim radom samostan trapista postao je jedno najveće industrijsko preduzeće i to ne samo u Bosanskoj Krajini nego skoro u cijeloj Bosni. On je svojim radom prešao iz oblasti

"produbljivanja kršćanskog življenja u postu i molitvi" u oblast industrijsku. On je, dakle, svojim radom u vanjskom svijetu prekoračio, ne samo granice koje mu njegova pravila dozvoljavaju, a protiv čega se načelno bori i sama Sveta stolica, nego se upustio u takove poslove i nagomilao takav imetak, koji po svom postanku i svom karakteru potpuno baca u zasjenak primarnu zadaću da će "zavjetom siromaštva slijediti evanđeoske savjete (kan. 487). Drugim riječima, samostan je prešao u oblast sticanja dobara, kako to radi ostali poslovni kapitalistički svijet. Vrlo su značajni iskazi svjedoka preslušani na agrarnoj raspravi. Iz tih iskaza dobrim dijelom proizlazi da je samostan do svog bogatstva došao iskorišćavanjem najnižih društvenih radnih slojeva, zapravo sirotinje, drugim riječima, prisvajanjem viška vrijednosti tuđe radne snage. Time je samostan potpuno odstupio od života i rada za "carstvo nebesko" i bacio se na polje rada za "carstvo zemaljsko". Zato, ako su trapisti, kao što žalba navodi, vjerska ustanova t.j. družba sastavljena od svećenika i braće s priorom na čelu i svojom crkvom udruženi u cilju molitve i vježbanja u kršćanskim krijepostima radi duševnog spasenja, onda se mora postaviti pitanje, kako je nagomilavanje ogromnog bogatstva spojivo sa "vježbanjem u kršćanskim krijepostima radi duševnog spasenja". Prema svemu tome, samostan je izgubio karakter zajednice ljudi, koji su položili zavjet siromaštva i pretvorio se u krupno kapitalističko preduzeće obavito samo u plašt bogobojažljivosti i siromaštva..."

Kakvo nevjerovatno "poznavanje" crkvenog prava i pravila redovničkog života u Katoličkoj crkvi! Takvih "branitelja Crkve" sigurno ni Vatikan nikada nije imao! Teško da je moguće naći toliku gomilu gluposti sabranu na

Nastavit će se...

Imena i imendani

Karlo. Pučka etimologija smatra da ime Karlo dolazi od latinske riječi *carus*-drag, pa bi mu prema tome u hrvatskom odgovaralo ime Drago. Istini za volju, nije tako. Karlo je po izvoru germanska, starovisoko njemačka riječ: *kar(a)* znači muž, uvijek, suprug...

Unatoč tomu u svakodnevnoj praksi ostaje da Dragutini, Drage i Dragice (kojima je podloga hrvatski pridjev drag), imendan slave na kalendaru spomen svetog Karla. Izvedenice su istog imena i: Karla, Karle, Karloš..., u ženskom rodu: Karla, Karolina, Karlina, Karlota, Lota, Lotica. Uočljivo je da je Karlo vrlo često ime europskih vladara. Podloga je i za mnoga prezimena (Karlić, Karlović) i imena gradova (Karlovac, Karlobag...). I Drago ima mnoge oblike, evo nekih: Dragutin, Dražen, Dragan, Dragec, Draško, Gaga, Tin. Ili u ženskom rodu: Dragica, Dada, Draška, Draženka, Giga... Karlo je u Engleza Charles i Charley; u Francuza je ženski oblik Charlotte; Španjolci imaju Carlos; Carlo, Carolo; Nizozemci Karel; Mađari Károly.

Medu svecima ovog imena najpoznatiji je Karlo BoromjSKI (1538.-1584.), u kalendaru 4. studenoga. Njegovo tijelo počiva u kripti milanske katedrale. Po tadašnjim navadama već je od djetinjstva određen za klerički stalež i u vezi s tim dobio je bogate crkvene posjede, nadarbine. Sa šesnaest godina polazi na sveučilište u Pavu i studira pravo. Nakratko zbog bolesti

prekida studij, a završava ga u 21. godini "summacum laude" ("s najvećom pohvalom"), doktoratom. S 22 godine, dok još nije bio zaređen za svećenika, papa Pio IV. uzima ga u visoku službu državnog tajnika u rimskoj kuriji i imenuje ga kardinalom, a potom i biskupom Milana. Bilo je to vrijeme velikih političkih i vjerskih gibanja u Europi. Iznova je bio sazvan važni i poslije dalekosežni Tridentinski koncil. A u Novom svijetu, tako su tada zvali otkrivenu Ameriku, trebalo je uvesti pastoralnu djelatnost i osnovati biskupije. Mladi je Karlo velikom energijom izvršavao papine planove i odredbe. U isto se vrijeme pripravlja na svećeničko i biskupsko ređenje. Tada preuzima upravu velike milanske nadbiskupije. Tu se, obogaćen iskustvom, posvećuje provedbi tridentinskih saborskih odredaba i smjernica i vjerskoj obnovi. Osniva sjemeništa za izobrazbu budućih svećenika i odgojne zavode za formaciju laika. Obnavlja liturgiju, uređuje upravljanje crkvenim imanjima, osniva dobrotvorne ustanove, propisuje ujednačeno vođenje crkvenih službenih knjiga (matica). Razvija silnu korespondenciju pa je u Ambrozijanskoj biblioteci samo od njegovih pisama sačuvano stotinu svezaka. Uvelike propagira knjigu. Kad je godine 1576./77. gradom harala epidemija kuge, Karlo je uložio sav svoj autoritet, sposobnosti i materijalna dobra da pomogne bolesnima i umirućima. Časti se kao zagovornik duhovnih pastira, odgojnih zavoda, škola (primjerice: patron je sveučilišta u Salzburgu), bogoslovnih sjemeništa i branitelj od kuge. Svetim je proglašen godine 1610. Likovnjaci ga prikazuju u kardinalskom purpuru, s križem u ruci, nekada kako dijeli pričest okuženim bolesnicima ili samo kao portret.

Redovito je 3. lipnja u kalendaru još jedan svetac istog imena: Karlo Lwanga iz Ugande. U vremenu između 1885. do 1887. ugandski kralj Mwanga pogubio ga je – što mačem, što spalio – iz mržnje prema kršćanstvu – mnoge kršćane. Tako i Karla s dvadeset i jednim drugom.

Sveta Karolina Kózka, mučenica, manje je poznata i malokad je nalazimo u kalendaru; spomendan joj je 18. studenoga. Rođena je godine 1899. u poljskom mjestu Wal-Ryda. U početku prvoga svjetskog rata (18. studenoga 1914.) napao ju je neki ruski vojnik; budući da mu se nije podala, nego se svim silama opirala, ubio ju je. Proglašena je blaženicom godine 1987.

Karmela je ime nastalo prema marijanskom blagdanu Karmelska Gospa (točnije: blagdan Blažene Djevice Marije od brda Karmela), koji je za cijelu Crkvu proglašen godine 1726., a u kalendaru je 16. srpnja. Karmel je ime gore u Palestini. U prijevodu znači voćnjak. Spominje se i u Svetom pismu (usporedi: Ilija). Ondje su od 12. stoljeća boravili eremiti (pustinjaci) koji su napose častili Mariju Bogorodicu, smatrajući da vuku podrijetlo čak od proroka Ilije. U 13. stoljeću rastjerali su ih muslimani pa su mnogi potražili utočište u Europi. Uz početne poteškoće pomalo su se prilagodili, dobili papinska odobrenja i njihove karmelićanske zajednice (muške i ženske) počele su se uvećavati. Uvelike su reformirani u 16. stoljeću nastojanjem svetoga Ivana od Križa i svete Terezije Velike. Pučka pobožnost Karmelskoj Gospi (koju su osobito širili karmelićani) nastala je na osnovi vizije Šimuna Stokka, generala Karmelićanskog reda, kojemu se – prema njihovoj tradiciji – godine 1251. ukazala Bogorodica pružajući mu škapular, uz obećanje da će svatko tko ga bude s poštovanjem nosio i s njime umro biti pošteđen muka u paklu. Na osnovi te, sada rijetke, pobožnosti, nastaje ikonografija Karmelske Gospe i – ime Karmela. Oblici su imena redovito ženski: Karmela, Karmelita, Lita, Karma. Karmela je ime nastalo prema marijanskom blagdanu Karmelska Gospa (točnije: blagdan Blažene Djevice Marije od brda Karmela). U muškom rodu: Karmelo, Elko, Melko.

Prema španjolskom jeziku, ime glasi Karmen (Carmen), umanjeno Karmen-cita te izvedenice Cita, Citica, Ita, Itica, Menca. Svima je imendan 16. srpnja.

Nastavit će se...

Radostan susret u Beču

Hodočastila sam u svetište Milosrdnog Isusa u Krakowu u organizaciji katedralne župe iz Sarajeva. Sa mnom je išao i moj sin Filip, dok je stariji Ivan ostao u Lepenici kod Kiseljaka gdje sada živim s mužem i djecom. Među hodočasnici bila je i djevojčica Mia iz Sarajeva pa su njih dvoje ministrirali za vrijeme misa.

Nakon duhovne okrijepe u svetištu u Krakowu, obilaska logora Auschwitzu u kojem su skončale stotine tisuća nevinih ljudi, utjehe u Marijanskom svetištu u Czestochowi te koračajući Wađowicama - mjestom u kojem se rodio i rastao sv. Ivan Pavao II. i obilaska mnogih drugih povijesnih i kulturnih znamenitosti u Poljskoj, stigli smo u Beč.

Dojmovi su još kipjeli u glavi od punine doživljaja. Trebat će vremena da se sve staloži, smiri. Bio je to jedan prelijep doživljaj za sve nas hodočasnike. Mene je u Beču čekao novi susret nevezan za značaj grada, njegovu povijest i sadašnjost. U Beču ću vidjeti svoju mladu sestru Marijanu Kovačić (rođ. Marina). Ona je članica reda Misionarke ljubavi Majke Terezije.

Kao kandidatice Misionarki ljubavi iz Zagreba, Marijana je otišla na Siciliju

2006. godine, potom u Rim gdje je 2011. položila zavjet. Tada smo svi, naša cijela obitelj: moji roditelji, braća Mato, Tomislav i ja, bili na tom svečanom događaju. Taj događaj je bio nešto posebno za sve nas. Nažalost, tada je tata zadnji put vidio svoju sestru, jer je godinu dana nakon njezinih zavjeta umro. Poslije Rima Marijana je otišla u Pakistan u kojem je provela četiri godine. Zbog bolesti vraćena je u Beč na liječenje. U Misionarkama ljubavi Majke Terezije u Beču ona sada izvršava svoje redovničke obveze.

Sam ulazak autobusa u Beč ubrzao mi je srčani ritam. Dok su ostali hodočasnici blagovali večeru, Filip i ja smo se družili s mojom sestrom. Zbog udaljenosti mjesta u kojima živimo nismo u mogućnosti često se vidati, pa mi je ovaj susret završno uljepšao putovanje.

Kada smo se Filip i ja sa sestrom priključili hodočasnici, radost našeg susreta uvećana je upoznavanjem i fotografiranjem s ostalim Kotorvarošanima iz hodočasničke skupine. Fotografija to potvrđuje. Našom zajedničkom fotografijom pozdravljamo sve Kotorvarošane ma gdje bili,

napominjući da ste nam bili u mislima i molitvama za vrijeme hodočašća.

**Kata Ivičević rođ. Kovačić,
kći Ante Didova**

Zlatni pir

Pedeset godina nije baš malo proživjeti a pogotovo ako dvije duše to prožive zajedno. Naime ove godine nekoliko parova iz mojih Bilica slavi pedeset godina zajedništva, a među njima su i moji roditelji Mara Sokoljka i Anto Sokoljkin.

Davne 1965. ode Anto u Sokoline sa vršalicom da ovrše žito Sokoljanima, a i da nešto zaradi. Naravno, nije ni slutio da će mu taj odlazak donijeti životnu družicu. U veljači 1966. zajahaše svatovi svoje konje i podoše na Sokoline po Maru (kasnije nazvanu Sokoljka) koja je tada bila tek sedamnaest navršila. Drugi dan nove 1967. se rodi moja malenkost i to po onoj zimi u po rike dok su konji pili vodu. Sljedeće godine dođe sestra Anđe a pod kraj i brat Sipo zvani Čorni. E onda moj tata ode trbuhom za kruhom u Njemačku pa nastade mala pauza te Marko dođe tek 1973. Sestra Anđe se uvijek žalila da ona nema seke pa joj roditelji htjedoše i tu želju ispuniti te su sa svoje strane sve napravili ali volja našeg Gospodina bijaše nešto drugačija pa sada imamo SEKU kao Anđela da nas čuva (a mene je i sačuvala nekoliko puta HVALA seko). prođe vrijeme te si mi poženisimo i sestra udade, a naši roditelji stekoše 11

unuka i jednu prauunku.

U zahvalu dragom Bogu na svemu što nam je pružio organizirali smo svojim roditeljima veselje na kojem je bilo nezaboravno te se ovom prilikom zahvaljujem svima koji se odazvaše. Naravno sve je to obavljeno i na Oltaru gdje su obnovili svoje zavjete. Svi zajedno zahvaljujemo dragom Bogu na svim dobročinstvima koja nam dade te se molimo da i mi doživimo u ovim burnim vremenima približno toliko Božjeg blagoslova.

Ivica Marčinković ZGRIM

Naši darovatelji

Za crkvu Kotor Varoš

1.	Tono (+Franje) Karajica	200 HRK
2.	Anto Lukić-Coto	100 HRK
3.	Ivan Bujdo	60 KM
4.	Vito Jelušić	100 EUR
5.	Ilija i Katica Josipović	150 EUR
6.	Ivo i Marijana Grgić	100 EUR
7.	Kata i Ilija (Miko) Pranjkić	300 EUR
8.	Miroslav Subara	100 KM
9.	Marko Kovačić Bogdana	50 EUR
10.	Ivan Grgić Landeka	40 EUR
11.	Anto Petričević	60 EUR
12.	Anđa Grgić 50 KM	50 KM
13.	fra Juro Stipić 100 KM	100 KM
14.	Luka i Dragica Marković	50 EUR
15.	Ivica Stipić Fiš	50 EUR
16.	Ivan i Kata Šimunović	100 EUR
17.	Zlatko i Mirjana Marković	100 EUR
18.	Željko Draguljić	100 CHF
19.	Mato Topalović	100 KM
20.	Ilija Batljan	50 EUR
21.	Manda Marić	50 EUR
22.	Ivica Karajica Čiki	50 EUR

23.	Kata Kljajić	50 EUR
24.	Stipo Davidović	30 EUR
25.	Stipo i Ruža Barišić	50 EUR
26.	Ljubomir i Luca Iličić	50 EUR
27.	Petar Vuković	20 EUR
28.	Zvonko Marić (None)	200 HRK
29.	Petar Vilus	200 HRK
30.	Ivo Vuković Baća	200 HRK
31.	Grgo i Lenka Zeba	50 EUR
32.	Ilija i Perka Šimunović	50 EUR
33.	Zorica Ilijić	30 EUR
34.	Marija Simić	50 EUR
35.	Marko Pranjkić Lola	100 EUR
36.	Ana Pezerović	40 EUR
37.	Pero Julardžija	100 EUR
38.	Stipo Markušić	50 EUR
39.	Stipo Topalović Gacko	100 KM
40.	Mara Stipić (+Marko fiš)	100 EUR
41.	Stipo Andrijević	600 HRK
42.	Zoran Čurić	100 EUR
43.	Luca Šišić	300 EUR
44.	Mato Marčinković	50 EUR
45.	Mato i Perka Grgić	100 CFH

U KSA

1.	Predrag Marić	100 EUR
2.	Ilija i Katica Josipović	150 EUR
3.	Stipo Davidović	20 EUR
4.	Ora Nikić 50	50 KM
5.	Stipo Jurić	10 EUR
6.	Marko Pranjkić Lola	50 EUR
7.	Petar Sirovina	10 EUR
8.	Ana Pezerović	50 EUR
9.	Ljubica Lovrenović	10 KM
10.	Luca Zeba	20 KM

11.	N.N.	100 EUR
12.	Ruža Oršulić	10 KM
13.	Ivka Kljajić	5 EUR
14.	Mara Marić 50	50 KM
15.	Vojislav Narić	10 KM
16.	Jela Kovačić	10 EUR
17.	Jela Lukić	10 KM
18.	Augustin Vidović	20 KM
19.	Joža i Ankica Kljajić	20 EUR

Hodočasnici - pješaci sv. Ivi prikupili su za najpotrebnije u našem kraju		1.100 EUR
Ilija Pranjkić - Miko za pratnju hodočasnika i autobus za Podmilačje dao je		500 EUR
a, ostatak od hodočašća pribrojen je za potrebe siromašnih.		

Za Glasnik

1.	Željko Draguljić	50 KM
2.	Ivica Karajica Čiki	20 EUR
3.	Stipo Davidović	10 EUR

4.	Stipo Jurić	10 EUR
5.	Josip i Anka Marić	200 HRK
6.	Mato i Perka Grgić	80 HRK
7.	fra Miljenko Stojić - Mika (HKM FRAUENFELD u Švic.)	300 EUR

Za crkvu Vrbanjci

1.	Anto Draguljić (Marka)	50 EUR
----	------------------------	--------

2.	Petar Petrušić	50 EUR
3.	Josip Draguljić 100 E	100 EUR

Za crkvu Sokoline

1.	Ilija Batljan	50 EUR
----	---------------	--------

Vi pitate, fra Juro odgovara

ULOZI (giht, urični artritis, podagra)

Već nekoliko godina imam giht u rukama, a sada je prešao i u stopala. Bolovi su postali nepodnošljivi. Uzimala sam razne lijekove koji su mi ublažavali bolove, ali sada ni oni ne pomažu. Kakva je to bolest da me tako jako boli? Što da činim?

Ulozi, urični artritis, giht ili, kako ga još zovu, podagra, jest metabolička bolest gomilanja mokraćne kiseline (ureja) i njezinih soli u krvi (hiperuricemija) i tkivima zbog njihova prekomjerna stvaranja u tijelu ili nedovoljna izlučivanja mokraćne kiseline iz organizma. I u jednom i u drugom slučaju kao posljedica povišene koncentracije mokraćne kiseline u krvi može doći do taloženja njezinih soli (urata) u pojedine zglobove. Najčešće su zahvaćeni mali zglobovi na palcu stopala, koljena, laktovi, ali može biti zahvaćen i bilo koji drugi zglob u tijelu. Glavni su simptomi izrazito jaka bol zahvaćenog zgloba, otekline i crvenilo.

Češće se pojavljuje u muškaraca nego u žena. Normalne vrijednosti mokraćne kiseline za ženu kreću se od 136 do 366 mikromola na litru ($\mu\text{mol/L}$), a za muškarce od 183 do 439 $\mu\text{mol/L}$.

Mokraćna kiselina nastaje pri izmjeni tvari, preradom bjelančevina u tijelu i potrebno ju je putem bubrega i mokraćnih putova izbaciti iz organizma. Mokraćna kiselina može se povećati u krvi i kao posljedica terapije lijekovima, zbog kemoterapije, lijekova za izbacivanje vode iz tijela i za povećanje funkcije bubrega. I određene bolesti – kao što su leukemija, bolesti bubrega, slabokrvnost (anemija) ili šećerna bolest – mogu dovesti do takozvanoga sekundarnog gihta.

Kako izbjeći napadaj? Napadaj uloga nastaje najčešće kao posljedica

greške u dijeti kad se jede hrana bogata purinom (iznutrice posebno jetra, crveno meso posebno sušeno, alkohol, plava riba, konzerve, cvjetača, špinat, grah, grašak, gljive...). Akutni napadaj uloga uslijedi i nakon uzimanja alkohola, ekstremno napornoga rada i jake hladnoće. Svakako izbjegavajte teške, bogate obroke s visokim masnoćama i proteinskim sadržajem. Alkohol treba izbjegavati, posebno vino jer smeta izlučivanju mokraćne kiseline. Purinom obiluju crveno meso, mesni proizvodi, jetra, bubrezi, mozak, mesne konzerve, čokolada, inčuni, srdele, školjke, haringe, skuše, meso divljači, umak od pečenja, šparoga, cvjetača, špinat, gljive, grašak, leća, sušeni grašak, grah, zobene pahuljice, pšenične mekinje, pšenične klice i glog. Najviše purina (na 100 g) ima teleća prrna 2lijezda 500-650 mg, sušena srdela 335 mg, kvasac 285 mg, svinjska slezena 250 mg, sardine u ulju 200 mg, a bez ulja 140 mg, pastrva 144 mg, teleća jetra 120 mg, gušče meso 106 mg, svinjski odrezak 88 mg, šunka 85 mg, janjetina 80 mg, govedina 64 mg i kuhani grašak 71 mg. Ako se jede meso peradi, onda se mora skinuti koža jer je ona puna purina. Iako mast ne povećava i ne prouzrokuje uloge, treba je izbjegavati da ne bi došlo do debljanja jer tada mogu nastati uloz. Mlijeko i mliječni proizvodi mogu se jesti, nemaju purina. Jaja imaju samo malo purina i oboljeli ih mogu jesti. Od riba se preporučuju dimljena jegulja i list. Povrće ima relativno malo purina i može se jesti. Jedino kupus (zelje) treba jesti u manjim količinama i ne svaki dan. Voće ima malo purina i može se jesti, a preporučujem osobito jabuke, kruške, naranče, dinje i lubenice.

Ako imate prekomjernu težinu, pokušajte je svesti na idealnu postupnim smanjivanjem (najviše 1 kg tjedno). Naglo mršavljenje nije preporučljivo jer može povećati količinu mokraćne kiseline i pojačati uloge.

Treba piti najmanje 2-3 litre tekućine na dan. Najbolji su čajevi, mineralna voda i obična voda iz slavine ili izvora. Jedino ako imate

srčanu ili bubrežnu bolest, liječnik može tražiti manji unos tekućine pa se treba posavjetovati s njim.

Preporučujem sljedeće postupke.

Terapija vlastitom krvlju.

Samo liječnik koji je osposobljen za tu terapiju smije je provesti, a sami to ne smijete činiti. To je nova terapija koja se posljednjih godina pokazala uspješnom. Sastoji se u tome da se iz tijela izvadi određena količina vlastite krvi, specijalno obradi i ponovno uštrca u venu. Djelotvorna je kod uloga, akutnih grozničavih upala, ponavljajuće upale pluća, otrovanja krvi, alergija, kožnih bolesti, bronhalne astme, tuberkuloze, kroničnih upala zglobova, vrieda na želudcu i crijevima. Mora se znati da su metode terapije vlastitom krvlju različite, svaka bolest iziskuje drugi način obrade krvi i njezino vraćanje u vlastitu krv.

Osim terapije vlastitom krvlju, preporučujem i različite čajeve i pripravke. Od navedenog, svatko neka upotrebljava kako mu najbolje odgovara. Smije se isti dan popiti i više vrsta čajeva u preporučenom broju šalica, pazeći da ukupna količina ne prijede dvije litre na dan.

Čaj od gomolja vražje kandže (Harpagophytum procumbens radix). Dvije vrhove pune male žlice gomolja stavite u pola litre hladne vode, ostavite preko noći (12 sati), podgrijte i procijedite. Polovinu popijte ujutro, a drugu polovinu navečer. Pijte tri tjedna, tjedan pauzirajte pa kuru ponovite još tri tjedna. Postoje i tablete od te biljke koje možete uzimati umjesto čaja, ali samo uz dogovor s liječnikom i prema priloženim uputama.

Čaj od orahovih listova (*Juglandisregiaefolia*). Dvije vrhom pune male žlice suhih listova oraha stavite u šalicu vrele vode, ostavite 10 minuta poklopljeno, procijedite te popijte toplo i na gutljaje. Na dan pijte dvije šalice čaja tijekom tri tjedna, tjedan pauzirajte pa kuru ponovite još tri tjedna.

Čajna mješavina E. Izmiješajte 60 g suhe, usitnjene vrbine kore (*Saliciscortex*), 40 g brezinih listova (*Betulaependulaefolia*) i 20 g koprivinih listova (*Urticaefolia*) pa u šalicu vrele vode stavite dvije vrhom pune male žlice mješavine, ostavite 15 minuta poklopljeno, procijedite te popijte toplo i na gutljaje. Na dan pijte tri šalice čaja tijekom tri tjedna, tjedan pauzirajte pa kuru ponovite još tri tjedna.

Čajna mješavina F. U šalicu vrele vode stavite malu žlicu mješavine od 30 g maslačkovih listova (*Taraxacofficinalisfolia*), 25 g koprive (*Urticaspp.*), 25 g brezinih listova (*Betulaependulaefolia*) i 20 g metvice (*Menthapiperita*), ostavite 10 minuta poklopljeno, procijedite te popijte toplo i na gutljaje. Na dan pijte četiri šalice čaja. Kod svakog čaja se preporučuje da se nakon 3-4 tjedna pijenja uzme stanika tjedan dana.

Čaj od brijestove kore (*Ulmicortex*). Stavite u pola litre hladne vode 15 grama osušene i usitnjene unutrašnje brijestove kore (skinite koru i sušite onaj unutrašnji dio), ostavite preko noći (12 sati) poklopljeno, a ujutro prokuhajte i procijedite. Stavite u termosicu i tijekom dana popijte na gutljaje. Pijte tri tjedna, slijedi tjedan stanke pa kuru ponovite. Djeluje vrlo dobro kod uloga, reume, slabe probave, izbacuje mokraću i znoj te ublažuje bolove. To je zaboravljeni stari recept koji su naši preci stoljećima uspješno primjenjivali.

Homeopatska otopina *Abiesnigra* (*Potenz D6*). Može se kupiti u većim ljekarnama, a dobiva se iz iscjedine smole kanadske čuge (*Tsuga Canadensis*). Tripot na dan uzimate po 10 kapi i tako tri tjedna, tjedan stanke pa ponovno tri tjedna. Djeluje vrlo dobro kod uloga, reume i nadražaja živaca.

Homeopatska otopina *Drosera D6*. Dostupna je u većim ljekarnama. Svaki dan uzimate po 15 kapi sa žlicom vode, 15 minuta prije doručka, ručka i večere.

To je homeopatski pripravak od iscjedine rosike (*Droserarotundifolia*), u Hrvatskoj strogo zaštićene i iznimno rijetke vrste koja se ne smije uzimati iz prirode. Djelotvorno izbacuje iz tijela mokraćnu kiselinu te time umanjuje uloge i upale. Uzima se prema tamo priloženim uputama.

Homeopatska otopina *Prunuspinosadil. D4* (Weleda). I ovaj homeopatski lijek može se kupiti u ljekarnama. Tripot na dan uzimate po 20 kapi u žlici vode. Sadržava iscjedinu cvjetova trnina (*Prunusspinosa*). Kapi djeluju izvanredno ne samo kod uloga nego i u slučaju reume, hemoroida, crijevnih kolika, grčeva u mokraćnom mjehuru te na sve dišne organe. Ako netko može doći do te i prije nje navedene iscjedine, neka odabere onu koja mu najbolje djeluje.

Iscjedina cvjetova divljega kestena (*Aesculihippocastaniflores*). Naberite 150 g crvenih cvjetova divljega kestena, stavite u litru 98-postotnog alkohola, držite u dobro zatvorenoj boci dva tjedna na suncu, a svaki dan je nekoliko puta protresite. Procijedite, stavite u tamnu bocu, a na preostale cvjetove nalijte pola litre prokuhane hladne vode, ostavite pet sati poklopljeno, procijedite i tu vodu dodajte procijeđenoj tinkturi. Dobivenu 50-postotnu iscjedinu divljega kestena ostavimo još dva tjedna na suncu i onda čuvamo tri mjeseca na tamnom i hladnom mjestu. Tripot na dan uzimate po 15 kapi iscjedine, a istodobno njome izmasirajte oboljela mjesta svaki dan po nekoliko puta. Uzima se tri tjedna, tjedan je stanika i kura se ponovi. Djelotvorna je kod uloga, reume, grčeva u venama i hemoroida.

Celer (*Apiumgraveolens*). Kod uloga i reume preporučujem kuru s celerom. Dva celera srednje veličine skuhaite i pojedite tijekom dana, a onda popijte i vodu u kojoj su se kuhali. Kura traje dva mjeseca. Držim da je to najbolji lijek protiv uloga i reume. Prije toga se posavjetujte s liječnikom, pogotovo ako ste srčani bolesnik. Celer sadržava ftalide, tvari koje djeluju relaksirajuće na arterije i omogućuju im da se šire, a smanjuju i izlučivanje hormona stresa, koji,

također, utječe na stezanje krvnih žila. Sjeme celera ima jak diuretički učinak – zato se ne preporučuje trudnicama i dojiljama da ne bi previše mokrile. No, u pučkoj medicini ustaljena je izreka: „Gdo na srcu ima feler, navek mora jesti celer“ (Hrvatsko zagorje).

Oblog s uvarkom od hrastove kore (*Quercuscortex*). Napravite uvarak od hrastove kore i stavljajte ga kao mlak oblog ili masirajte njime mjesta oboljela od uloga. U pola litre vode stavi se pregršt hrastove kore, kuha 30 minuta na laganoj vatri, pusti da se ohladi, procijedi, a onda kad postane mlak, stavi kao oblog preko noći. Oblozi su korisni kod akutnih, kao i kod trajnih bolesti. Stavljaju se ustrajno dok ne nastupi poboljšanje ili ozdravljenje.

Čaj od maslačka (*Taraxacumofficinale*). Provedite proljetnu kuru s čajem od maslačka. U pola litre vrele vode stavite tri velike žlice maslačkovih listova, ostavite poklopljeno 15 minuta, procijedite i tijekom dana popijte toplo i na gutljaje. Kura traje šest tjedana. Izvanredno djeluje kod uloga i reume, ali istodobno pojačava izmjenu tvari u tijelu i izlučivanje žučnog soka te pomaže protiv žučnih i jetrenih problema. Uz to naizmjenično možete pripremati i piti čaj od koprive i suručice.

Pogančeva trava (mjehurica, *Physalisalkekengi*). Plodovi pogančeve trave djelotvorni su kod uloga, reume, kamenaca u mokraćnom mjehuru i bubrezima. Pregršt svježih ili osušenih bobica stavite u crno ili bijelo vino i pijte nekoliko velikih žlica na dan, ukupno do jedne čaše, najbolje navečer prije spavanja.

Orah i lješnjak. Reumatičari, oni s ulozima i visokim kolesterolom, morali bi svaki dan pojesti po desetak komada oraha (*nux. Juglandisregiaefructus*) ili lješnjaka (*Coryliavellanaefructus*) te u salatu stavljati ulje od oraha. Njihove bjelančevine ne sadržavaju purin kao bjelančevine mesa koje stvaraju mokraćnu kiselinu, što uzrokuje nastanak reume i uloga. Lješnjak je poznat u Bibliji još u doba praotaca (Postanak 43, 11), a i orah se spominje u Starome zavjetu (Pjesma nad pjesmama 6, 11).

Lubenica (*Citrulluslanatus*). Kod uloga, reume i bolesnih bubrega preporučujem da jedete puno lubenice.

Kesten (maron, *Castaneasativa*). Preporučujem svima da jedu kestene, pogotovo osobama koje imaju problema s ulozima i reumom.

Grejp (*Citrus paradisi*). Kod uloga, gihtnog i reumatoidnog artritisa svaki dan ogulite i pojedite 1-2 grejpa, zajedno sa sjemenkama koje dobro prožvakajte. On razrjeđuje krv, izbacuje iz tijela štetne tvari koje su proizvod bakterija, kao što su mokraćna kiselina i toksini.

Mast od gaveza (*Symphytumofficinale*). U rano proljeće ili u kasnu jesen izvadite gavezove korijene, dobro ih očistite, sitno nasjeckajte i stavite u svinjsku mast (od sala droba), u 1 kg svinjske masti 200 g, dodajte 100 g ovčjega loja i malo pčelinjega voska (50 g žutoga, ovogodišnjeg), kuhajte na laganoj vatri 10 minuta i ostavite preko noći. Ujutro samo podgrijte na laganoj vatri da se dobro sve rastopi, procijedite još vruće i istisnite kroz gazu te napunite doze i stavite u hladnjak. Rok trajanja je 6-12 mjeseci. Mast je vrlo djelotvorna kod prijeloma kostiju, upale tetiva, reume i uloga. Ljekoviti sastojak alantoin obnavlja kosti i stanice. Jednostavno se namažu oboljela mjesta tako da se vidi da je namazano. Maže se ujutro, po mogućnosti tijekom dana

jednom i navečer prije spavanja. Opere se toplom vodom i sapunom navečer prije mazanja.

Ulje Oruj-3. Na tome ulju radio sam više od 20 godina i kombinirao ulja ljekovitih biljaka. U njemu su ulja od 32 ljekovite biljke. Kod uloga morate dulje vrijeme bolno mjesto masirati tim uljem, a najbolje je navečer, potom jednu večer pauzirajte, opet masirajte, pauzirajte itd.

Iscjedina plodova divljega kestena (*Aesculushippocastanum*). Sameljite 40 komada divljega kestena, prelijte ga litrom rakije od najmanje 43% alkohola, ostavite 40 dana, svaki dan dobro protresite. Nakon 40 dana procijedite, stavite u tamnu bocu i dodajte 10 tableta aspirina ili andola od 300 miligrama koje treba usitniti, stući ili samljati. Bolna se mjesta izmasiraju, može u svako doba dana, a najbolje je prije spavanja. Namazani dijelovi tijela, mišići i živci se opuštaju pa bolovi nestaju. Iscjedina je izvanredna i kod svih bolova kostiju, mišića, uklještenja živaca, bolova u zglobovima, a dobro uklanja i ožiljke od operacije. Tinkuru prije upotrebe treba dobro protresti.

Prehrana. Kod uloga je iznimno važna prehrana. Vegetarijanci rijetko

dobiju uloge. Osobe s pet posto većom težinom od idealne izložene su riziku da dobiju uloge. Tko jede hranu koja sadržava purin (nalazi se u crvenom mesu, plavoj ribi, ikri, iznutricama, divljači, cjelovitim žitaricama, školjkama, šparogi, cvjetači, gljivama, špinatu, grahu, mahunama, leći, čokoladi, zobnim pahuljicama, pšeničnim mekinjama i klicama te glogu) izlaže se opasnosti da dobije uloge, a oni koji ga već imaju moraju izbjegavati te namirnice. Jednako je štetan alkohol, pivo, masna juha, previše voća, začina na bazi kvasca, rafinirani ugljikohidrati, zasićene masne kiseline i trovanje olovom. Pretile osobe svakako bi trebale skinuti višak kilograma. Nužno je piti puno tekućine, jesti voće i povrće s mnogo vlakana, folne kiseline koja smanjuje količinu mokraćne kiseline. Svakodnevna prehrana mora se sastojati od namirnica bogatih cinkom, magnezijem i vitaminom C koji potiče izlučivanje mokraćne kiseline putem mokraće. U juhe i salate korisno je dodavati celer, peršin i potočnice. Uza sve to treba svaki dan tijekom tri tjedna piti navedene čajeve, onda tjedan stanke pa kuru ponoviti. Postupak se ponavlja sve dok se stanje ne poboljša ili se ne ozdravi.

Nastavit će se...

IZ NAŠEG PERA

Nepresušni izvor talenta

Nakon: Danijele Grgić, Ivana Ljubičića (mada je on samo odrastao u Kotor Varošu) i Matea Kovačića koji je vjerojatno najzvučnije naše sportsko ime mada i on ima imenjaka i prezimenjaka (atletika) koji je velika nada pojavio se još jedan izdanak Kotorvaroškoga kraja (*oh kako sam ponosan na to*) i to u nespecifičnom sportu. Naime ratne strahote donose i neke pozitivne stvari te tako

Ana Marčinković bježeći iz ratnih strahota u Njemačkoj upoznala Zvezdana Kamenjaševića te se uskoro i uzeše. Njihov najstariji sin Antonio se počeo baviti sportom kojem smo se u početku malo čudili ali s vremenom smo i to prestali jer mladić je počeo nizati uspjehe za uspjehom a ja ću spomenuti samo dva (*jer tko bi popisao sve*).

On je aktualni viceprvak svijeta za kadete u hrvanju a najnoviji je uspjehe viceprvak Europe do 23 god. uz napomenu da on ima tek 19 godina, te da je bio najmlađi natjecatelj.

Ivica Marčinković Zgrim

Život pčela

Količine meda sve su manje.

Pčelama su na leđa zalijepili senzor, znanstvenici vjeruju da će tako razriješiti misterij njihova odumiranja. Senzor snima izloženost pesticidima, prehranu pčela, zagađenje zraka i vode.

Međunarodna skupina znanstvenika, uzgajivača pčela i tehnoloških kompanija upotrebljava najsuvremeniju tehnologiju da bi pokušala ustanoviti zašto pčele širom svijeta odumiru. Na leđa 10.000 zdravih pčela zalijepljeni su senzori da bi se pratilo njihovo kretanje. Tako šalju informacije o kretanju u njihove košnice gdje je smješten prijamnik veličine pola kreditne kartice.

Australski znanstvenici koji sudjeluju u ovom globalnom projektu usporuju senzore sa odraslom osobom koja nosi ranac (uprtnjaču), a težina senzora je trećina težine koju pčela može ponijeti. Na žalost, čovjek može odbaciti uprtnjaču kad poželi, a ovaj senzor ostaje na leđima pčele do kraja njezina vijeka.

Ova mikroskopska tehnologija razvijena je u Tasmaniji, a financira ju već dvije godine Australia's Commonwealth Scientific and Industrial Research Association kao dio međunarodnog projekta istraživanja zdravlja pčela.

Diljem svijeta pčele nestaju zbog gubitka staništa, pesticida i bolesti, kažu znanstvenici. Zbog toga su i količine meda sve manje. U nekim dijelovima svijeta zdrave košnice pčela jedan dan funkcioniraju kao sat i onda drugi dan sve umru iz posve neobjašnjivih razloga. To je postalo toliko često da je i dobilo naziv poremećaj kolapsa kolonije. Niti jedan znanstvenik radeći sam ne može odgonetnuti ovaj problem.

Zadnje desetljeće uš Varroa kriva je za nestajanje puno košnica. Australske pčele postale su imune na nju, stavljajući Australiju u idealnu poziciju da koordinira globalno istraživanje. Minijaturni senzori, koji nose pčele, teže samo 5.4 miligrama i sadrže bateriju koju pokreću vibracije. Senzor snima kada je pčela van košnice i udaljenost koju svaka pčela preleti.

Svaki senzor snima izloženost pčele pesticidima, zagađenje zraka i vode, vrijeme i bilježi prehranu pčela. Pčele su obično predvidljivog ponašanja pa promjene mogu pokazati

faktore stresa ili promjene u okolišu.

"Pčele koje nose senzore ne mogu ponijeti puno peludi ali ovo je jedini način da puno naučimo o životu pčela i da možda otkrijemo zašto dolazi do poremećaja kolapsa kolonije", kaže voditelj projekta profesor Paulo de Souza. Nije problem samo u uši Varroa, i drugi čimbenici uzrokuju nestajanje pčelinjih kolonija. Možda jednostavno odumiru.

Vrlo je zanimljivo promatrati život pčela, kako su organizirane, kako su odane pčeli matici i košnici te kako surađuju. Puno se može naučiti iz toga kako ovi kukci žive, rade i umiru.

<http://www.telegram.hr/ivot/pcelama>

SLASTICE

Pita od šljiva

Potrebno:

35 dag brašna, malo praška za pecivo, 20 dag maslaca, 15 dag šećera, 2 vrećice vanilin šećera, 2 jaja, ½ kg zrelih šljiva, žličica cimeta, nastrugana limunova kora, 1 žličica maslaca i 2 žlice smeđeg šećera.

Priprava:

Prosijati brašno s malo praška za pecivo, dodati maslac, šećer, vanilin šećer, žumance i jedno cijelo jaje, te umijesiti prhko tijesto.

Razdijeliti tijesto na dva dijela, svako razvaljati na veličinu lima za pečenje, te jedan komad tijesta položiti u njega. Šljive očišćene od koštica pirjati pet minuta na maslacu s vanilin šećerom i smeđim šećerom. Skloniti s vatre, dodati cimet i naribanu

limunovu koricu te rasporediti nadjev na tijesto, prekriti drugim komadom tijesta, izbosti ga vilicom i peći na 180 stupnjeva oko 45 minuta. Ispečeni kolač posuti šećerom u prahu i narezati na kocke kada se ohladi.

Krakov

Ljubav je tajna, koja sve što dotakne pretvara u lijepe i Bogu ugodne stvari (sv. Faustina, u dnevniku 17.1.1937.)

U povodu jubilarne godine milosrđa, Župa Presvetog Srca Isusova (katedrala) u Sarajevu organizirala je hodočašće u svetište Milosrdnog Isusa u Krakowu (Poljska) u suradnji Udruge Sveta zemlja iz Čitluka.

Papa Franjo je otvaranjem vrata bazilike sv. Petra u Rimu 8. prosinca 2015. označio početak Svete godine milosrđa, koja se završava 20. studenog 2016. U nedjelju 13.12.2015. prvi put u povijesti otvorena su vrata katedrale i značajnijih crkava širom svijeta kako bi i oni što ne mogu putovati u Rim sudjelovali u pobožnostima i oprostima izvanredne jubilarne Svete godine milosrđa. Tako su i biskupi u Bosni i Hercegovini otvorili Sveta vrata milosrđa u katedralama i svetištima. U Vrhbosanskoj nadbiskupiji uz katedralu u Sarajevu otvorena su Sveta vrata milosrđa u Gospinu svetištu u Olovu, Komušini i Tolisi; svetištu sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju i sv. Leopolda Mandića u Maglaju te sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage u Travniku. U hercegovačkim biskupijama uz katedralu u Mostaru otvorena su Sveta vrata milosrđa u još osam crkava. U Banjolučkoj biskupiji mons. Komarica otvorio Vrata milosrđa samo u katedrali sv. Bonaventure u B. Luci, pa će vjernici ove biskupije hodočastiti u svoju katedralu.

Odgovarajući zašto jubilarna godina milosrđa Papa Franjo je rekao: "Jednostavno zato što je Crkva, u ovom času velikih epohalnih promjena, po-zvana snažnije davati znakove i primjere Božje prisutnosti i blizine", ističući da je „milosrđe temelj Crkve i očituje se u tome kako ona pokazuje milosrđe i osjećajnu ljubav... Budite milosrdni kao Otac". U siječnju ove godine u Vatikanu je predstavljena knjiga intervjua pape Franje znakovita naslova „Božje je ime Milosrđe“. Knjiga je objavljena na 21 jeziku – i na hrvatskom.

Krenuli smo 14. lipnja u pet sati iz Sarajeva. Putovali smo autobusom na kat. Među sedamdesetak hodočasnika bilo je mnogo redovnica: Milosredni-ce, Kćeri Božje ljubavi, Školske sestre

Svetište Milosrdnog Isusa

Franjevke i Služavke Malog Isusate četiri svećenika: Don Marko Majstorović, župnik katedralne župe u Sarajevu; pater Krešimir Đaković, isusovac, župnik u sarajevskoj župi sv. Ignacija Lojolskog; fra Ivan Šarčević, gvardijan franjevačkog samostanu sv. Ante na Bistriku i fra Pero Karajica, župnik župe sv. Franjo na Dobrinji. Svaki dan smo sudjelovali na misi, redovnice su predvodile molitve u autobusu. Među sarajevskim hodočasnici bilo je četvero Kotorvarošana: fra Pero Karajica, časna sestra Željka Zeba (sada u Livnu), Kate Ivičević (kći Ante Kovačića Didova), koja živi u blizini Sarajeva te moja malenkost. Iako je najavljeno promjenljivo vrijeme, nas je tijekom hodočašća uglavnom, pratilo sunce.

Kratko zadržavanje u Đakovu i jedan dan u Budimpešti stižemo u Krakow 15.6.2016. u poslijepodnevnom satima. Misa u svetištu Božanskog milosrđa u kapelici sv. Faustine Kowalske. Misu je predslavio fra Ivan Šarčević uz ostale naše svećenike. U prigodnoj propovijedi Fra Ivan je naglasio da je „milosrđe viši oblik pravde ističući da smo često nepravedni u crkvi gledajući tko je veći – bolji vjernik (tko je nekada išao rijetko ili nikako, a sada je redovito na

misi i sl.) Ne dijeliti ljude na vjernike i sumnjivce... Uskrsnuće je vrhunac milosrđa. To je novost koju Bog unosi u naš život da nas Isus izbavi iz groba naših loših odnosa, naših mana. Milosrđe se bazira na pravdi i praštanju“.

Nakon mise i kratke osobne molitve razgledali smo svetište u kojem je grob sv. Faustine i slika Milosrdnog Isusa iz 1943. Uz svetište je i samostana Naše Gospe od milosrđa, gdje je neko vrijeme živjela sestra Faustina. Svetište je zanimljivo s nekoliko kapelica. Mene se najviše dojmilo svetohranište.

Smjestili smo se u hotelu Optima.

Osvanuo je četvrtak 16. 6. 2016. dan posvećen hodočasničkim nakanama glavni motiv našeg puta. Započeli smo ga molitvom Put križa u jutarnjim satima, koji je predvodio fra Pero Karajica, a hodočasnici su sudjelovali čitanjima i pjevanjem. U 10.00 slavili smo misu u svetištu u istoj kapelici kao i jučer. Misu je predslavio don Marko. Govoreći o sestri Faustini, u propovijedi je istaknuo da „Bog može upotrijebiti ljude da bi nas prodramo i učvrstio našu vjeru. Tomu je potvrda sv. Faustina Kowalska, koja je imala viđenja Milosrdnog Isusa. Nju su ismijavali, nisu joj vjerovali, ali ona je strpljivo izvršavala sve što je Isus od nje tražio.

Piše: Luca Koroman

Mnogo je trpjela, ali kad Bog vodi sve se posloži... Neka se snaži i jača naša vjera. Neka nas ovo hodočašće otvori za Božju ljubav. Isuse, uzdamo se u Tebe – izgovorimo iskreno... Nismo vrijedni Tvoje ljubavi, ali Te molimo kao Petar 'Ti znaš Gospodine da Te ljubim'. Moramo znati da Isus voli i one uz mene. On poznaje naše srce, pa ako nismo iskreni, ako smo neistiniti, ako preziremo ne možemo osjetiti Božje milosrđe“.

Potom su se hodočasnici molili u svetištu Milosrdnog Isusa, klanjali u kapelici Presvetog te vršili druge osobne pobožnosti. Snažan je doživljaj biti i moliti na ovakvu mjestu. U svetištu cijelog svijeta. Biti u gradu u kojem su živjele dvije svete ličnosti: sv. Faustina i sv. Ivan Pavao II. Oni nisu sveci iz legendi – iz dalekih stoljeća – oni su naši suvremenici. Živjeli su u našem vremenu. Neka nam budu uzori.

Sestra Faustina Kowalska je rođena 1906., a umrla je 1938. u Krakovu. Još kao dijete imala je viđenja Isusa.

U 18. godini molila je majku da pođe u samostan, ali joj nije dozvolila. Nastavila je živjeti uobičajeno i zabavljati se. Jedne večeri dok je trajala plesna zabava Faustina je snažno doživjela viđenje. Za nju je glazba utihnula i vidjela je Isusa izmučena u blatu kako ju doziva: Što čekaš, koliko ću te zvati. Opravdala se glavoboljom i otišla kući. Objasnivši starijoj sestri svoju nakanu, napustila je obitelj i otišla u samostan. Nije bila primljena, jer su zaključili da „nije ništa posebno, a nema ni sredstava za nabavu odjeće“. Zaposlila se kao kućna pomoćnica. Kada je priskrbila potreban novac došla je u samostan i postala redovnica Kongregacije Naše Gospe od milosrđa. Prvo viđenje Milosrdnog Isusa doživjela je 22. veljače 1931. godine, kada joj Isus zapovijeda da naslika Njegovu sliku prema tom ukazanju. U dnevniku sestra Faustina je opisala to viđenje. „Navečer, kad sam bila u ćeliji, ugledala sam Isusa Gospodina u bijeloj odjeći. Jedna ruka je podignuta za blagoslov, a druga je dodirivala odjeću na grudima. Iz otvorenog dijela odjeće izlazile su dvije velike zrake: crvena i bijela. Šuteći promatrah Gospodina. Moja duša je bila

sv. Faustina

prožeta strahom ali i velikom radošću. Nakon nekog vremena Isus mi reče: Naslikaj sliku prema onom što vidiš, s potpisom: Isuse, uzdam se u Tebe. Ja želim da se ta slika štuje, najprije u vašoj kapeli, a onda u cijelom svijetu.“ Kada je sestra Faustina pitala Isusa za značenje tih zraka On je objasnio: „Obje zrake znače krv i vodu. Bijela zraka označuje vodu koja opravdava duše. Crvena zraka znači krv koja je život duša. Ove dvije zrake izvirale su nekoć iz dubina Mog milosrđa, kad je koplje otvorilo moje umiruće srce na križu.“ Isus obećava zaštitu od Božje srdžbe za sve koji budu štivali sliku. „Ja obećavam da ona duša, koja štuje ovu sliku neće biti izgubljena. Neka cijelo čovječanstvo upozna Moje neiscrpivo milosrđe. To je znak konačnog vremena.“ Isus je preko sestre Faustine zatražio da se Njegovo milosrđe štuje posebnom svetkovinom Božjeg Milosrđa na prvu nedjelju poslije Uskrsa želeći da ta svetkovina postane utočište i zaklon svim dušama, posebice grešnicima. Isus je rekao sestri Faustini: „Kad god me želiš obradovati – propovijedaj svijetu moje veliko neizmjereno milosrđe“.

Poticao ju je na moljenje krunice Božjeg milosrđa, obavljanje devetnice. Pet je oblika štovanja Božjeg milosrđa: štovanje slike Milosrdnog Isusa, štovanje svetkovine Božjeg

milosrđa, moljenje krunice Božjeg milosrđa, štovanje časa Božjeg milosrđa (svakodnevno moljenje krunice u 15.00 sati – čas Isusove smrti na križu, tko u to vrijeme, ne može moliti krunicu treba Isusu uputiti kratki zaziv; O krvi i vodu, što potekoste iz Srca Isusova, kao izvor Milosrđa za nas, uzdam se u Tebe), Širenje slave (naviještanje) Božjeg milosrđa.

Dnevnik sv. Faustine objavljen je na hrvatskom jeziku 1998. u prijevodu fra Stanka Pavlovića.

Papa Ivan Pavao II. (sada sv. Ivan Pavao II.) sestru Faustinu proglašava blaženom 1993., a 30. travnja 2000. na nedjelju poslije Uskrsa i svetom. Ona je prva svetica u trećem tisućljeću. U Krakovu papa Ivan Pavao II. posvećuje baziliku Božanskom milosrđu i proglašava ju svjetskim svetištem Božanskog milosrđa te cijeli svijet posvećuje Božanskom milosrđu. Tada je naglasio da „Cijeli svijet žurno treba Božje milosrđe. Iz dubine ljudske patnje uzdiže se na svim dijelovima svijeta vapaj, krik za milosrdem... Treba nam da bi se u svijetu u svjetlu istine okončala svaka nepravda... U ovom svetištu htio bih danas svečano posvetiti cijeli svijet Božjem milosrđu s dubokom željom da poruka milosrdne Božje ljubavi koju je s ovog mjesta navijestila sestra Faustina dopre do svih ljudi na svijetu, da ispuni njihova srca novom nadom...“

Crkva sv. Ivana Pavla II

Tu krijes, tu iskra Božjeg milosrđa i milosti moramo raspirivati; moramo predavati svijetu oganj Božjeg milosrđa. U Božjem milosrđu svijet će otkriti mir, a čovječanstvo pravednost!... Budite svjedoci i glasnici milosrđa."

Ispovjednik sestre Faustine vlč. Mihael Sopoćko (1888.-1975.) nastavio je djelovati i širi štovanje Milosrdnog Isusa. Upoznao je sestru Faustinu 1933. i ona mu je rekla da ga poznaje oduvijek jer ga je vidjela u viđenju i čula: „Evo moga vjernog sluga, on će ti pomoći ispuniti moju volju ovdje na zemlji“. Naravno, i vlč. Sopoćko proživljavao je mnoge nevolje u svom radu, ali ustrajava na širenju pobožnosti te uspostavi blagdana Božjeg milosrđa. Proglašen je blaženim 28. rujna 2008.

Nedaleko od svetišta Božanskog milosrđa na jednoj uzvisini izgrađena je velika crkva posvećena sv. Ivanu Pavlu II. Bili smo u toj crkvi moli da nam Bog bude milosrdan po zagovoru sv. Ivana Pavla II. Uređuju se neki prilazi i okoliš, a ovih dana u Krakowu su pripreme za Svjetski susret mladih od 26. do 31.6.2016. Ovdje je zgodno napomenuti da su slavenskog papu navijestili – prorekli mnogo prije nego je Karol Wojtyła postao papa 1978. Samo jedan primjer: Juliusz Slowacz (1809.-1849.) u poduljoj pjesmi „Smutljivec svijeta s grijeha Bog trapi“ kaže: Smutljivec svijeta – s grijeha Bog trapi / I zvoni zvon, / Konačno evo slavenskome papi / Otvara tron... Njegovo lice sjaj sunčan toči / Na mračni kraj / Za njim će brojni

narodi poći / U Božji sjaj. Ivan Pavao II od 18. godine živio je u Keakowu. U ovom gradu, kao i u drugim mjestima Poljske puno je kipova sv. Ivana Pavla II. Poljska se ponosi ovim svetim čovjekom.

Krakow je jedan od najstarijih gradova i drugi po veličini u Poljskoj. Ima oko 760 000 stanovnika. Sada je tu sjedište Malopoljskog vojvodstva (vojvodstva su nešto slično našim županijama). Ovaj kraljevski grad, na obalama Visle, odiše nečim posebnim. Upisan je u svjetsku baštinu pod zaštitom UNESCA 1978. i to kao prvo mjesto koje je uvršteno na tu listu. Predaja kaže da ga je utemeljio vojvoda Krak ubivši zmaja, čiji lik je u podnožju Wawela. U ovom kraljevskom, romantičnom, zanimljivom gradu živjeli su Bijeli Hrvati. Prvi put ga spominje Abraham ben Jacob, židovski putopisac 966. godine kao značajno trgovačko naselje. Mongoli ga ruše 1241, ali se brzo obnavlja. Poljski kraljevi se krune u Krakowu od 1320. Kralj Kazimir II. Veliki utemeljio je akademiju 1364.

To je drugo sveučilište u srednjoj Europi, poslije Praga. Ovdje su stolovali poljski kraljevi i bio je glavni grad Poljske od 1038. do 1596. kada Varšava postaje glavnim gradom. Kao trgovačko mjesto privlačio je mnoge, pa se naselilo i mnogo Židova. Prva sinagoga u Europi izgrađena je ovdje. No, znamo kakve su strahote Židovi proživjeli u Drugom svjetskom ratu.

U Drugom svjetskom ratu u Krakowu je bilo sjedište njemačkog zapovjedništva za Poljsku i jedan je od rijetkih gradova koji nije srušen.

Naš razgled počinje od brda Wawel na kojem je stari grad - kraljevski dvorac u čijem kompleksu je i katedrala sv. Stanislava i Vaclava. Stari grad je opasan najljepšim parkom uređenim na porušanim starim gradskim zidinama od kojih su sačuvana samo gotička gradska vrata (barbakan).

Glavni trg (Rynek Główny) u samoj jezgri grada, s mnogo povijesnih spomenika iz raznih razdoblja i stilova je najveći trg u Europi koji potječe iz srednjeg vijeka. Tu je renesansna Sukiennice s mnogobrojnim trgovinama, crkva sv. Marije s drvenim oltarom i mnoge druge zanimljivosti.

Nedaleko Krakowa je stari rudnik soli Wieliczka, koji je pod UNESCOvom zaštitom. Na dubini 125 m nalazi se jedinstvena umjetnička galerija: kipovi religioznih, povijesnih i mitskih likova, dvorane, kapelica u kojoj su se molili, pa čak i katedrala, i druge zanimljivosti napravljene od soli. Sve to je djelo ruku vrijednih rudara ostavljeno nama.

Preporučam svima koji mogu neka hodočaste u svjetsko svetište Božjeg milosrđa, a usput vide i ljepote Krakowa - kulturnog središta Poljske.

Posjetili smo Aushwitz, zloglasni logor iz II. svjetskog rata te Czestochowi, Vadovice, Beč i Mariju Bistricu, ali o tom drugi put.

HUMOR.HUMOR.HUMOR.HUMOR.

Dolazi čovjek u policijsku postaju i počinje na sav glas govoriti kako su policajci glupi. Skupili se svi prisutni policajci oko njega i jedan od njih kaže da to nije točno.

- E točno je i ja ću vam to dokazati tako što ću vam postavljati pitanja, a vi ćete odgovarati. - kaže čovjek.

I tako počne ispitivanje.

- Što je to malo crveno na drvetu?

Policajci se onako zbunjeno pogledaju, ali nitko ne zna odgovor.

- Pa to vam je trešnja! - sa smjehom će čovjek.

- Daj nešto lakše! - u glas rekoše policajci.

- OK. Što su to dva mala crvena na drvetu?

Policajci se opet zbunjeno pogledaju, ali opet nitko ne zna odgovor.

- Pa to su vam dvije trešnje.

- Daj što lakše. - opet će policajci.

- Evo nešto skroz lagano. Koja

životinja vuče konjska kola?

Mrtva tišina, kad će netko iz grupe:

- Da nisu tri trešnje?

Zove žena muža i dere se:

- Pa dobro, gdje si ti, idiote?!

Muž:

- Dragaa, znaš onu zlataru gdje si se zaljubila u onu ogrlicu, za koju sam rekao da će jednom biti tvoja?

Žena:

- Daaaaa!

Muž:

- E, ja sam u kafiću preko puta.

Dodijele policajcima umjesto automobila dva konja za ophodnju.

Upita jedan od redarstvenika kako će ih razlikovati, pa mu drugi predloži da jednome konju odrežu rep, te to i učiniše. Potom su bijesnom šefu objasnili zašto su to uradili, a on im odgovori: - Jeste li vi čoravi pa ne vidite da je ovaj crni konj viši od ovog bijelog?

Policajac pita blagajnika banke, koja je treći put opljačkana:

"Što ste primijetili na napadaču?"

"Da svaki put na sebi ima skuplje odijelo!"

Cigo pljačka banku pa turpijom struže po katanču!

Naleti policajac pa pita:

- Cigo, što radiš?

- Evo sviram!

- Kako sviraš kad se ne čuje glazba?

- Pa bude se sutra čulo!

Zaustavio policajac auto njemacke registracije i traži prometnu. Da mu vozac prometnu i on ju uzme i gleda. Ode do kraja auta pa se vrati i gleda onu prometnu i auto i odmahuje glavom. Nakon par minuta gledanja pride vozacu i upita ga:

- Kako to da vi vozite dizel, a ovdje piše Mercedes-benz?

Dolazi Mujo u pekaru i traži kruh. Pekar:

- Crni ili bijeli?

Mujo:

- Svejedno bolan, nisam ti ja rasist.

Sjedi devojka u restoranu, pije vino i smije se sa kolegom.

Preko puta sjedi jedan čovjek i pažljivo promatra mladu djevojku.

Na kraju joj pride i kaže:

- Gospodična, kad god se nasmijete razmišljam da vas pozovem za moj stol.

- O, pa vi ste neki zavodnik? - upita djevojka i nasmije se.

- Ne, ja sam stomatolog.

Jede policajac hamburger i prilazi mu jedan dječak i pita ga:

- Čiko, čiko, daj griz.

A policajac mu odgovara:

- Blento jedan, ovo je Hamburg, a ne Griz.

HUMOR.HUMOR.HUMOR.HUMOR.

BLAGDANSKO - SVEČARSKI I DOBROTVORNI DANI U ZAVIČAJU KOTORVAROŠ, 14. - 16. 08. 2016.

Kotorvaroška dolina, naš rodni zavičaj je više od 24 godine pust i osiromašen, ali ne i zaboravljen. Ratni događaji i nasilno protjerivanje preko 10 000 Hrvata prouzročili su nesagledive posljedice. Preostali Hrvati su čuvari zavičajne baštine, a poneki entuzijasti izvana pokušavaju na razne načine otrgnuti ga od potpunog zaborava. U prilog tome će i ovogodišnji najposjećeniji dani u našem kraju za Veliku Gospu i Rokovo biti svečanije dočekani i proslavljeni.

Tako će 14. kolovoza ove godine, naši franjevci-svećenici: fra Marko Kovačić, fra Petar i fra Stipo Karajica proslaviti 50/25-obljetnicu svećeničkog ređenja u rodnom Kotor Varošu. Središnji događaj, u nedjelju u 11 sati - Svetu misu će zajedno s jubilarcima, okupljenim svećenicima, vjernicima i prijateljima predslaviti mons. dr. fra Marko Semren, banjolučki pomoćni biskup.

Cjelodnevna svečanost će biti završena u Sokolinama misom uočnicom u 18 sati, u čast Velike Gospe, a nakon toga dobrotvorni koncert Miroslava Škore (14.08.) i Ivana Žaka (15.08.), koji će nastupom pomoći skupiti novac za dovršetak i izgradnju u ratu oštećene crkve i kuće župe Uznesenja BDM u Sokolinama. Po dobrom starom običaju ovogodišnje okupljanje i proslava svetkovina u našem kraju bit će vjerski i dobrotvorni dani, stavljeni pod zagovor nebeskih zaštitnika naše doline Velike Gospe i svetoga Roka.

Ulaznice za najavljene koncerte će se moći u pretprodaji (10 Eur) nabaviti već početkom srpnja, u mjestima gdje su Kotorvarošani našli svoja privremena i nova boravišta u Zagrebu, Kutjevu, Opatiji, Klagenfurtu, Welsu, Stuttgartu, Balgachu i St. Gallenu.

Miroslav Škoro (53) u karijeri je odradio više od 250 koncerata, dosta njih dobrotvornih i svakog od njih pamti.

- Baš nikad mi nije bilo teško odazvati se. Svačega sam se nagledao, nehumanih uvjeta, tužnih ljudi i teških sudbina - kaže Škoro, koji u kolovožu zajedno s pratećim Bandom nastupa na dobrotvornom koncertu u Sokolinama/ Kotor Varošu.

Cilj ovog dobrotvorno-glazbenog projekta je da se pozovu Kotorvarošani i njihovi prijatelji da ove godine i ove dane dođu u što većem broju, posjete rodni zavičaj i svojim doprinosom sudjeluju i pomognu ostvarenje zajedničkog zavjeta Hrvata, vjernika i štovatelja Velike Gospe Sokoljske.

- Posebno mi je drago kad mogu pomoći - kaže Škoro koji se rado odazvao na poziv Kotorvarošana da sudjeluje u ovom dobrotvornom koncertu, čije najbolje izdanje pamtimo iz godine 2005. kada je s prijateljima i kolegama Matom Bulićem i Markom Perkovićem Thompsonom u Zagrebu nastupao na dobrotvornom koncertu za svetište sv. Ive Krstitelja u Podmilačju.

 Nema raja bez rodnoga kraja!